

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет математики та інформатики

Кафедра цифрових технологій та методики навчання інформатики

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ Ігор ВОЙТОВИЧ

«_____» _____ 2024р.

протокол №

ВЕРШИНСЬКИЙ ВЛАДИСЛАВ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

за освітнім ступенем «магістр»

на тему:

**ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ ОПИТУВАНЬ СТЕЙКХОЛДЕРІВ У
ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ**

Виконав:

здобувач II курсу

групи М-ЦТ-2

спеціальності 015 «Професійна
освіта (Цифрові технології)»

Владислав ВЕРШИНСЬКИЙ

Науковий керівник:

доктор педагогічних наук,

професор Ігор ВОЙТОВИЧ

Рівне – 2024

АНОТАЦІЯ

ВЕРШИНСЬКИЙ Владислав. Організація і проведення опитувань стейкхолдерів у закладах фахової передвищої освіти. Кваліфікаційна робота на здобуття другого (магістерського) рівня фахової передвищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (Цифрові технології). Рівненський державний гуманітарний університет . Рівне, 2024. 84 с.

У кваліфікаційній роботі розглядається важливість та методологія збору зворотного зв'язку від різних груп стейкхолдерів, таких як здобувачі освіти, викладачі, роботодавці, органи влади та інші зацікавлені сторони. Основна мета дослідження полягає в аналізі ефективності проведення опитувань для підвищення якості освітнього процесу та його адаптації до потреб ринку праці. Описано етапи організації опитувань, починаючи з формулювання цілей та завдань, вибору методів збору даних (анкети, інтерв'ю, фокус-групи тощо), розробки запитань і визначення критеріїв оцінки. Окремо розглянуто аспекти, пов'язані з визначенням вибірки респондентів, забезпеченням репрезентативності опитування та забезпеченням конфіденційності отриманих даних.

Ключова увага в роботі приділяється впливу зворотного зв'язку від стейкхолдерів на вдосконалення освітніх програм, коригування навчальних планів і розробку нових методів навчання. Аналізуються результати опитувань як інструмент для оцінки рівня задоволення стейкхолдерів, виявлення сильних і слабких сторін у підготовці фахівців і визначення потреб у додаткових або змінених курсах.

На основі результатів дослідження, пропонуються рекомендації щодо вдосконалення організації освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти, впровадження інноваційних методів навчання, більш тісної співпраці з роботодавцями та інтеграції ринку праці у навчальні плани. Робота підкреслює важливість постійного моніторингу і зворотного зв'язку для підтримки високого рівня якості освіти та актуальності підготовки фахівців в умовах швидко змінюваного соціально-економічного середовища.

Ключові слова: опитування, стейкхолдери, фахова передвища освіта, зворотний зв'язок, якість освітнього процесу, адаптація до потреб ринку праці, анкети, інтерв'ю, фокус-групи, освітні програми, навчальні плани, рекомендації

Vladyslav VERSHINSKYI. Organization and conducting of stakeholder surveys in professional higher education institutions. Qualification work for the second (master's) level of higher education in the specialty 015 Vocational Education (Digital Technologies). Rivne State University of the Humanities. Rivne, 2024. 84 p

The qualification work considers the importance and methodology of collecting feedback from different groups of stakeholders, such as students, teachers, employers, authorities and other stakeholders. The main purpose of the study is to analyse the effectiveness of surveys in improving the quality of the educational process and its adaptation to the needs of the labour market. The article describes the stages of organising surveys, starting with the formulation of goals and objectives, selection of data collection methods (questionnaires, interviews, focus groups, etc.), development of questions and determination of evaluation criteria. The aspects related to determining the sample of respondents, ensuring the representativeness of the survey and ensuring the confidentiality of the data obtained are also considered.

The paper focuses on the impact of stakeholder feedback on improving educational programmes, adjusting curricula and developing new teaching methods. The results of surveys are analysed as a tool for assessing the level of stakeholder satisfaction, identifying strengths and weaknesses in the training of specialists and determining the need for additional or modified courses.

Based on the results of the study, recommendations are made to improve the organisation of the educational process in higher education institutions, introduce innovative teaching methods, work more closely with employers and integrate the labour market into curricula. The paper emphasises the importance of continuous

monitoring and feedback to maintain a high level of education quality and the relevance of training in a rapidly changing socio-economic environment.

Keywords: surveys, stakeholders, professional higher education, feedback, quality of the educational process, adaptation to the needs of the labour market, questionnaires, interviews, focus groups, educational programmes, curricula, recommendations

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ	8
1.1. Сутнісний аспект основних понять проблеми дослідження	8
1.2. Розвиток системи моніторингу якості освіти в Україні.....	14
1.3. Види та функції моніторингу якості освіти у закладах фахової передвищої освіти України	17
Висновки до розділу 1.....	21
РОЗДІЛ 2. СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ	22
2.1. Етапи моніторингових досліджень.....	22
2.2. Моніторингові дослідження щодо зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти	25
2.3. Система внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти.....	28
2.4. Анкетування в моніторингових дослідженнях.....	31
Висновки до розділу 2.....	38
РОЗДІЛ 3. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ОПИТУВАНЬ СТЕЙКХОЛДЕРІВ	39
3.1. Організація опитувань стейкхолдерів	39
3.2. Проведення опитувань стейкхолдерів.....	45
3.3. Аналіз результатів опитувань	51
3.4. Рекомендації щодо покращення освітнього процесу на основі результатів опитувань	59
Висновки до 3 розділу.....	66
ВИСНОВКИ	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69
Додаток А	74
Додаток Б.....	77
Додаток В.	80

ВСТУП

Розвиток суспільства потребує підготовки конкурентоспроможних спеціалістів, здатних реалізувати себе в умовах економічних і соціальних реформ. У зв'язку з цим все більшого значення набуває питання підвищення якості передвищої професійної освіти в нашій державі з урахуванням вимог зацікавлених сторін. Регулювання якості освіти здійснюється шляхом моніторингу її відповідності існуючим стандартам освіти та прогнозування перспективних шляхів її розвитку в умовах прийняття ефективних управлінських рішень.

Питання моніторингу якості освіти розглядаються в працях Д.Бодненко, І.Булах, В. Зінченко, К. Крутій, Т. Лукіної, І. Макаренко, В. Сергієнка, В.Приходько та інших.

Незважаючи на широкі дослідження щодо моніторингу якості освіти в закладах фахової передвищої освіти (ЗФПВО), питання взаємодії зі стейкхолдерами в ЗФПВО України залишається недостатньо вивченим. Окреслено проблемні питання, що призвело до вибору теми кваліфікаційного дослідження «Організація і проведення опитувань стейкхолдерів у закладах фахової передвищої освіти»

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати особливості моніторингу якості освіти в ЗФПВО з урахуванням результатів опитування зацікавлених сторін.

Завдання дослідження:

1. Дослідити сутнісну сторону основних понять проблеми дослідження.
2. Здійснити аналіз рівня розвитку системи моніторингу якості освіти в ЗФПВО в Україні.
3. Характеристика видів та функцій моніторингу якості освіти в ЗФПВО.
4. Вивчення можливостей внутрішньої системи забезпечення якості передвищої професійної освіти.

5. Обґрунтування етапів проведення опитування стейкхолдерів у ЗФПВО.

Об'єктом дослідження є освітній процес у закладах фахової передвищої освіти.

Предметом дослідження є система моніторингу якості освіти в ЗФПВО України в частині організації та проведення опитувань зацікавлених сторін.

Методи дослідження: аналіз наукової та психолого-педагогічної літератури для вивчення проблеми дослідження та визначення факторів вирішення проблеми підвищення якості освіти; систематизація наукових досліджень з метою обґрунтування теоретичних підходів до розвитку моніторингу якості освіти в закладах передвищої професійної освіти України; змістовний аналіз понять з проблеми дослідження для з'ясування їх змісту; узагальнення рекомендацій щодо перспектив розвитку та вдосконалення моніторингу якості освіти.

Апробація результатів роботи. Основні положення та результати магістерського дослідження доповідались та обговорювались на звітній конференції звітної наукової конференції викладачів, співробітників і здобувачів вищої освіти Рівненського державного гуманітарного університету 16-17 травня 2024 року та на VI Всеукраїнській науково-практичній конференції «Сучасні інформаційні технології в освіті і науці» в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини 14-15 листопада 2024 року.

Структура кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів і висновків до кожного розділу, загальних висновків і списку використаних джерел, трьох додатків.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ

1.1. Сутнісний аспект основних понять проблеми дослідження

У рамках нашого дослідження доцільно насамперед розглянути поняття «якість передвищої професійної освіти», яке є дискусійним питанням з огляду на сучасний розвиток освіти в Україні. Найчастіше це поняття науковці розглядали в контексті вищої освіти.

Як зазначив Ю. Сухарнікова, модернізація української освіти в частині підвищення її якості полягає в оновленні національної системи освіти з урахуванням українських традицій і світового досвіду в рамках забезпечення навчання впродовж життя [50].

Тривалий час якість передвищої професійної освіти в нашій країні визначалася органами державної влади та управління, які регламентували певні вимоги до підготовки спеціаліста з вищою освітою. Нині все більшого значення набуває суспільний інтерес до підготовки конкурентоспроможного фахівця, який може бути реалізований в умовах реформування всіх сфер життя суспільства. При формуванні професійних компетенцій для підготовки конкретного фахівця, щоб він був конкурентоспроможним на ринку праці, необхідно враховувати потреби та вимоги залучених.

Забезпечення якості передвищої професійної освіти є важливим завданням відповідних навчальних закладів України. Отже, розуміння поняття «якість освіти» дозволить зрозуміти основні проблеми ЗФПВО.

На думку Т.О. Лукіної, якість освіти регулює принципи тогочасного розвитку освіти і змінюється відповідно до вимог суспільства [22].

О.І. Ляшенко поняття «якість освіти» розглядає як певну відповідність процесу і результату освітньої діяльності цілям підготовки конкретного фахівця, визначеним в стандартах освіти [24].

Тоді, як вважає І. Є. Булах, якість освіти – це певна особливість освітнього процесу, спрямована на формування професійної компетентності

фахівця певної спеціальності та задоволення потреб суспільства в кваліфікації конкретного фахівця [5].

Водночас С.Д. Некрасов зазначає, що якість освіти, безумовно, складається з певних якісних характеристик навчального процесу, але це система, яка забезпечує комплексну підготовку фахівця [30].

Закон України «Про освіту» [12] визначає поняття «якість освіти» як «якість освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідними стандартами освіти та/або договором». надання освітніх послуг».

Фахівці зазначають, що якість передвищої професійної освіти є багатоаспектним поняттям, яке поєднує реалізацію всіх складових освітнього процесу та формування встановлених освітньою програмою результатів навчання, які відповідають потребам як споживачів освітніх послуг, так і роботодавців. [13].

Ми підтримуємо думку О. Є. Кулика про те, що якість освіти характеризує рівень особистісної задоволеності освітніми послугами [18], тобто у закладах фахової передвищої освіти має реалізовуватися студентоцентрована освітня модель. Ця модель заснована на наступних цілях:

- глибокі знання, які дають можливість особистості швидко адаптуватися до змін у суспільстві;
- ґрунтовні базові знання та вміння, що стимулюють потребу особистості в постійному саморозвитку та самовдосконаленні;
- високі навчальні та організаторські здібності, що сприяє здатності ефективно діяти в нових умовах;
- формування досвіду використання набутих компетенцій для вирішення нестандартних завдань;
- здатність і досвід вибору власної позиції та вміння реалізовувати свої права в суспільстві;
- повага до основних правил поведінки суспільства, які забезпечують ефективну співпрацю [26].

Запровадження студентоорієнтованої моделі навчання в освітній процес закладів довшої професійної освіти є важливим завданням Закону України «Про освіту», який передбачає сприяння здобувачам довшої професійної освіти до активної діяльності. навчальна діяльність; Створення в закладі допрофесійної підготовки умов для задоволення особистих потреб здобувачів освіти, формування навчально-виховного процесу на засадах поваги та взаємовпливу м розуміння кожного, хто бере участь у навчальному процесі [12].

Зараз спостерігається зміна ставлення молоді до отримання професійної освіти. Більшість новоспечених здобувачів освіти вказують, що їх мотивацією вступу до закладу допрофесійної підготовки було бажання отримати диплом про освіту, яке було спровоковано професійним впливом батьків. Таким чином, завдання створення допрофесійної вищої освіти полягає в сприянні важливості допрофесійної вищої освіти для успішного впровадження в суспільстві. Для цього необхідно враховувати інтереси суб'єктів навчально-виховного процесу та вдосконалювати його відповідно до цих вимог, тобто якість освіти має підвищуватися з урахуванням національних потреб і потреб глобальних ринків праці.

Безперечно, українська освітянська спільнота має прагнення приєднатися до європейського освітнього простору, а це вимагає запровадження системи забезпечення якості допрофесійної та вищої професійної освіти в українській освітній системі, а також розвитку нових підходи до оцінювання результатів профільного навчання та до визначення структури якості освіти.

Розглядаючи структуру якості освіти, О.В. Авраменко виділяє такі складові [7]:

- якість освітнього процесу в закладах передвищої професійної освіти за результатами освітньої діяльності;
- якість наявних навчальних програм, підручників, навчально-методичних посібників;

- якість кваліфікації педагогічних працівників;
- Якість матеріально-технічного забезпечення;
- якість умінь і особистісних характеристик здобувачів допрофесійної вищої освіти;
- якість діяльності державного управління у сфері освіти;
- якість проведення внутрішнього та зовнішнього моніторингу якості передвищої професійної освіти в закладі.

Г. Бордовський також вказує на складну структуру якості передвищої професійної освіти, яка складається з таких взаємопов'язаних компонентів:

- якість організаційно-управлінського забезпечення навчального процесу;
- якість навчального матеріалу, який надає педагогічний колектив;
- якість змісту навчання щодо підготовки конкретних спеціалістів;
- якість технології навчання, яка використовується в освітньому процесі;
- Якість результатів навчання[4].

Безсумнівно, що на якість професійної доуніверситетської освіти та ефективну підготовку фахівця впливає сукупність певних факторів [45]:

- освітній рівень претендентів;
- рівень професійної компетентності педагогічного колективу закладу допрофесійної підготовки;
- рівень науково-педагогічної діяльності педагогічних фахівців закладу доуніверситетської професійної освіти;
- рівень організації навчально-виховного процесу в закладі передвищої професійної освіти;
- врахування наукових досягнень при проектуванні змісту навчального процесу;
- матеріально-технічне забезпечення навчального процесу;
- впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітній процес закладу допрофесійної підготовки;
- ступінь забезпечення змісту навчальної діяльності;

- рівень організації та зміст самостійної роботи здобувачів здобуття вищої професійної освіти;
- створення умов для мотивації учнів ЗФПВО до навчальної діяльності;
- систематичний контроль знань, умінь і навичок здобувачів освіти;
- створення умов для самовдосконалення всіх учасників навчально-виховного процесу;
- оцінка роботодавцями рівня підготовки здобувачів довшої професійної освіти;
- ступінь відповідності освітньої програми вимогам стандартів довузівської професійної освіти;
- ступінь зв'язку закладу допрофесійної підготовки з роботодавцями та випускниками;
- створення умов для постійного навчання.

Якість освіти має розглядатися більш комплексно і забезпечуватися через зміст поняття «моніторинг якості освіти». Аналіз наукових і навчальних джерел підтверджує різноманітність підходів до визначення цього поняття.

Зокрема, Г.В. Єльнікова та З.В. Рябов зазначає, що моніторинг якості передвищої професійної освіти слід розглядати як систему систематичного моніторингу мети та постійного оцінювання досягнень цієї мети і, відповідно, забезпечення ефективних умов для її розвитку та вдосконалення [10].

Визначення В.М. Пригодька є фундаментальним, що розглядає моніторинг якості допрофесійної вищої освіти як інноваційну технологію функціонування освітньої діяльності закладів допрофесійної вищої освіти, спрямовану на досягнення високого результату шляхом прийняття ефективних управлінських рішень щодо контролю якості підготовки та оцінювання досягнень як науково-педагогічних працівників, так і здобувачів допрофесійної вищої освіти [35].

У «Сучасному словнику іншомовних слів» поняття «моніторинг» розглядається як систематичний контроль навчального процесу з метою визначення його відповідності сучасним національним вимогам [51].

Ми поділяємо думку О.В. Чорного, який зазначає, що моніторинг якості дошкільної професійно-технічної освіти слід розглядати як систематичне спостереження за освітнім процесом, яке передбачає дотримання загальноновизнаних освітніх стандартів при формуванні освітніх програм підготовки фахівця конкретної спеціальності та коригування освітнього процесу з метою підвищення якості дошкільної професійної освіти [54].

Як відзначають експерти, певні особливості пов'язані з моніторингом якості довузівської професійної освіти:

- динаміка об'єктів спостереження, яка певною мірою залежить від впливу зовнішнього середовища;
- процес моніторингу базується на систематичному спостереженні за об'єктом.
- моніторинг потребує правильного вибору показників і критеріїв, які дають змогу ефективно оцінювати освітню діяльність ЗФПО.
- результати проведеного моніторингу необхідно використовувати для прогнозування шляхів розвитку об'єкта та розробки методів ефективної подальшої діяльності.
- Конкретна система моніторингу спрямована на конкретного споживача [14].

Важливою метою моніторингу якості освіти у вищих професійно-технічних закладах України є створення умов для цілісного відображення всіх особливостей навчального процесу та врахування результатів моніторингу під час коригування навчального процесу відповідно до очікуваних напрямів навчання. розвиток системи професійно-технічної вищої освіти.

Безперечно, що систему моніторингу якості освіти у закладах вищої професійної освіти слід розглядати як невід'ємну частину системи управління та забезпечення якості вищої професійної освіти.

1.2. Розвиток системи моніторингу якості освіти в Україні

Розвиток системи моніторингу якості освіти в Україні пов'язаний з освітньою реформою в нашій країні.

Приєднавшись до Болонського процесу, наша країна взяла на себе зобов'язання покращити систему освіти. Відповідно, започатковано процедури оновлення та модернізації державних стандартів допрофесійної вищої освіти, розроблено та впроваджено нові критерії оцінки ефективності допрофесійної вищої освіти з урахуванням систем оцінювання якості освіти країн Європейського Союзу. [38].

Безумовно, вищі професійно-технічні навчальні заклади України повинні забезпечити якість підготовки фахівців відповідно до розроблених вимог стандартів вищої професійної освіти. Державні стандарти вищої професійної освіти регламентують вимоги до змісту підготовки здобувачів ЗФПВО, обсягу кредитів ЄКТС та переліку набутих загальних і професійних компетентностей, а також є документом, що визначає форми оцінювання відповідно до рівень підготовки абітурієнтів до ЗФПВО. Державні освітні стандарти розробляються для кожного освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки спеціаліста окремої спеціальності [12].

Протягом тривалого часу контроль за якістю передвищої професійної освіти відповідали за Міністерство освіти і науки України, Акредитаційну комісію України та Державну інспекцію навчальних закладів [26].

Постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок моніторингу та оцінювання якості освіти» встановлює механізм моніторингу та оцінювання якості освіти. Основними завданнями моніторингу та оцінювання якості довузівської професійної освіти були:

- отримання актуальної та достовірної інформації про якість довузівської професійної освіти;
- вивчення сучасного стану системи довшої професійної освіти та прогнозування перспективних шляхів її розвитку;
- оцінка стану системи передвищої професійної освіти України

відповідно до освітніх завдань, встановлених нормативно-правовими документами;

- систематична передача органам державної влади необхідних статистичних та аналітичних даних щодо якості передвищої освіти.

У постанові також йдеться про те, що моніторинг якості передвищої професійної освіти має відбуватися на різних рівнях, а саме місцевому, регіональному та національному. Міністерство освіти і науки України зобов'язане враховувати результати проведеного моніторингу при вдосконаленні навчально-виховного процесу в закладах передвищої професійної освіти [36].

Нормативним документом щодо моніторингу якості передвищої професійної освіти став наказ ДСЗЯО України «Про затвердження програм державного інспектування вищих навчальних закладів» [28]. Відповідно до цього Положення затверджено програми державного інспектування закладів передвищої професійної освіти за такими напрямками:

- комплексна перевірка діяльності закладів передвищої професійної освіти;
- стан управлінської діяльності в закладах передвищої професійної освіти;
- перевірка дотримання закладами передвищої професійної освіти Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері передвищої професійної освіти;
- якість підготовки здобувачів передвищої професійної освіти ЗФПВО України [28].

На даний час в Україні створена Єдина державна електронна база даних освіти (ЄДЕБО) [40], яка передбачає поетапний збір і розміщення певних даних про всіх учасників освітнього процесу.

Водночас було реорганізовано органи контролю у сфері довшої професійної освіти, зокрема створено Державну службу із забезпечення якості освіти України [42], яка розпочала свою діяльність 6 грудня 2017 року.

ДСЗЯО розробляє положення про акредитацію освітніх програм та проводить аналіз якості освітньої діяльності закладів фахової передвищої освіти шляхом проведення ліцензійних та акредитаційних аудитів діючих освітніх програм.

Аналізуючи наукову літературу, зазначимо, що інтерес дослідників до проблем моніторингу якості освіти поступово зростає. Варто відзначити наукові праці таких учених: В.О. Зінченко, які досліджували моніторинг якості навчально-виховного процесу [13], З.В. Рябова, яка займалася питаннями моніторингу розвитку навчальної діяльності учнів ЗЗСО [43]; О.С. Кондур, яка присвятила дисертаційне дослідження питанням професійної підготовки фахівців для забезпечення якості освіти [16]; Т.О. Лукіна, які проаналізували державне управління якістю освіти в закладах середньої загальної освіти [22, 23]; І.Є.Макаренко, яка досліджувала дидактичні умови моніторингу якості навчального процесу у вищій школі [25]; О.В. Чорної, яка дослідила систему моніторингу якості освіти в Німеччині [54]; ой Калініна, який досліджував систему управління якістю освіти в США [15] та ін.

Суттєві зміни у вимогах роботодавців до якості профільного навчання призвели до коригування управлінської діяльності ЗФПВО щодо змісту професійної підготовки, поєднання теоретичного навчання з практичною діяльністю, врахування внутрішніх і зовнішніх впливів. про освітню діяльність. впровадження інтерактивних технологій навчання, залучення випускників ЗФПВО до науково-дослідної діяльності, забезпечення індивідуальної траєкторії навчання з урахуванням студентоцентричного підходу до навчання тощо.

1.3. Види та функції моніторингу якості освіти у закладах фахової передвищої освіти України

Класифікація моніторингу якості дуже різноманітна. Залежно від того, хто ініціює та контролює якість освіти, виділяють наступні види [37]:

- зовнішній, що включає моніторинг якості освіти на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях;
- внутрішній (локальний), заснований на моніторингу якості освіти на рівні навчального закладу.

Відповідно до ієрархії виділяють такі види моніторингу якості освіти в закладах передвищої професійної освіти [54]:

1. Міжнародний моніторинг, який існує, наприклад, в єдиному європейському освітньому просторі і вважається системою оцінювання та забезпечення освітнього процесу відповідно до існуючих міжнародних стандартів.

2. Національний моніторинг, який служить всередині держави для забезпечення системи освіти, її розвитку та функціональності.

3. Регіональний моніторинг, який визначається як метод оцінки ефективності освітньої системи на певній території, наприклад, у межах регіону, і слугує засобом прогнозування розвитку та вдосконалення навчально-виховного процесу в навчальних закладах, а також моніторинг реалізації державної освітньої політики.

4. Локальний моніторинг, який розглядається як частина регіонального моніторингу. Зазвичай він використовується в окремих містах, де є заклади довшої професійної освіти, для вивчення ефективності роботи цих навчальних закладів і, за необхідності, коригування стратегії їх розвитку.

Локальний у свою чергу поділяється на: загальноосвітній професійно-технічний, факультетський, відділення, індивідуальне.

- загальний контроль на основі просування того чи іншого закладу передвищої професійної освіти на вищий рівень у рейтингу закладів

передвищої професійної освіти України, проведення внутрішнього оцінювання діяльності циклових комісій та вивчення якості підготовки здобувачів освіти, аналіз їх успішності та вивчення кількості робочих місць для випускників за фахом.

- моніторинг на рівні циклової комісії, який базується на вивченні показників виконання навчальних планів та освітньо-професійних програм, вивченні успішності здобувачів середньої професійної освіти та якості підготовки, а також методи взаємодії викладачів і слухачів професійної підготовки.

- індивідуальний моніторинг, під час якого оцінюється діяльність педагогічного колективу закладу передвищої професійної освіти.

Залежно від мети розрізняють такі види моніторингу якості освіти [42]:

- інформаційний моніторинг, який має на меті збір і систематизацію даних і, відповідно, їх поширення, але не аналізує інформацію на етапі її збору;

- управлінський моніторинг, який базується на зборі та узагальненні інформації про об'єкт з метою вивчення освітньої проблеми та формування пропозицій щодо конкретних управлінських рішень.

Моніторинг якості освіти характеризується певними функціональними ресурсами, які визначаються різноманітністю його дослідження.

Основними функціями моніторингу якості освіти є [35]:

1. Активізаційна функція, яка передбачає залучення стейкхолдерів, випускників та здобувачів передвищої професійної освіти до наукової роботи, що дає змогу розширити пошук нових форм і методів навчання в закладах допрофесійної вищої освіти та вдосконалити навчальний процес для підготовки спеціаліста з метою підвищення якості підготовки.

2. Аналітична функція, яка передбачає аналіз досягнутих результатів навчальної діяльності та їх інтерпретацію.

3. Діагностична функція, яка базується на визначенні сучасного стану освітньої системи закладів вищої професійної освіти та виявленні існуючих

проблем і відхилень від стандартів вищої професійної освіти за допомогою різних методик.

4. Інформаційна функція, яка полягає у з'ясуванні ефективності навчального процесу шляхом вивчення статистичної інформації про фактори його перебігу та впливу.

5. Якісна функція, яка базується на критеріях і показниках якості освітньої діяльності.

6. Корекційна функція, яка передбачає виявлення певних проблем у навчальному процесі та коригування діяльності закладу допрофесійної вищої освіти з метою підвищення якості профільного навчання.

7. Функція моделювання, заснована на створенні моделей та виявленні впливів на них.

8. Прогностична функція, яка полягає в обґрунтуванні майбутнього стану навчальної діяльності, виділенні її компонентів на основі узагальнення отриманої інформації та визначення очікуваних результатів.

9. Технологічна функція, що базується на реалізації технологій, які вдосконалюють навчальну діяльність та підвищують її ефективність.

10. Функція управління, яка передбачає прийняття ефективних управлінських рішень, спрямованих на вдосконалення системи допрофесійної вищої освіти та підвищення її якості.

11. Формуюча функція, яка передбачає вдосконалення освітніх програм підготовки фахівців відповідно до потреб суспільства.

12. Функція інтеграції, заснована на поєднанні та взаємодоповненні інформації з різних джерел про вказаний об'єкт моніторингу.

Для моніторингу необхідно отримати достовірну інформацію про об'єкт і забезпечити умови об'єктивності. Цього можна досягти, враховуючи певні принципи, до числа яких І. Найдьонова відносить принцип безперервності, динамічності та циклічності [27]. Сутність цих принципів полягає в постійному контролі навчально-виховного процесу та забезпеченні узгодженості внутрішніх і зовнішніх контрольних досліджень; Врахування

впливу управлінських рішень на освітній процес та розробка нових рішень відповідно до суспільних вимог до якості освіти спеціаліста; регулярний моніторинг якості передвищої професійної освіти в закладах України.

В.О. Зінченко розширює перелік принципів моніторингу, включаючи [13]:

- принцип науковості (моніторинг з урахуванням науково обґрунтованих показників);
- принцип об'єктивності (врахування позитивних і негативних результатів проведеного моніторингу);
- принцип валідності (відповідність визначених завдань моніторингу змісту дослідження, врахування критеріїв дослідження, різнобічне підтвердження результатів проведеного моніторингу);
- принцип діагностики та прогнозування (врахування теоретико-методологічних і практичних підходів до діагностики якості допрофесійної вищої освіти та прогнозування розвитку освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти);
- принцип системності (систематичність моніторингу навчально-виховного процесу закладів довшої професійної освіти з використанням форм і методів, оптимальних для об'єктивного дослідження);
- принцип єдності керівництва та самоврядування (врахування інтересів усіх учасників навчально-виховного процесу).

Висновки до розділу 1

У ході теоретичного дослідження, проведеного з метою визначення сутнісного аспекту основних понять теми дослідження, встановлено, що якість довузівської професійної освіти характеризується ступенем задоволеності споживачів освітніх послуг та роботодавців щодо підготовки спеціалістів певної спеціальності. Якість допрофесійної вищої освіти забезпечується шляхом систематичного моніторингу, який включає регулярне вивчення діяльності закладів допрофесійної вищої освіти щодо дотримання вимог стандартів підготовки фахівців та створення умов для належного налагодження навчального процесу з метою його вдосконалення.

Проаналізовано рівень розвитку системи моніторингу якості освіти в закладах довшої професійної освіти в Україні та встановлено, що наразі система довшої професійної освіти вдосконалюється відповідно до національних стандартів та вимог світові стандарти. З цією метою створено Державну службу забезпечення якості освіти, яка здійснює моніторинг якості освітньої діяльності закладів передвищої професійної освіти.

Розглянуто види моніторингу якості освіти в закладах довшої професійної освіти та встановлено, що в цілому розрізняють зовнішній і внутрішній моніторинг, суть якого полягає в моніторингу якості освіти на рівні освітній установі, а також на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях.

Охарактеризовано функції моніторингу якості освіти та зазначено, що виокремлено функціональні можливості проведення моніторингових досліджень: активізуюча функція, аналітична функція, діагностична функція, інформаційна функція, якісна функція, корекційна функція, функція моделювання, функція прогнозування, функція технології, функція управління, функція проектування та функція інтеграції. Набір визначених функцій забезпечує ефективний моніторинг згідно з вимогами та з урахуванням принципів об'єктивності.

РОЗДІЛ 2. СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Етапи моніторингових досліджень

Моніторинг якості освіти характеризується рядом певних заходів, які досліджують поточний рівень розвитку якості освіти та відповідність досягнутих результатів освітньої діяльності визначеним цілям [12].

Як зазначають експерти, моніторинг якості передвищої професійної освіти здійснюється з такою метою:

- планування та прогнозування можливостей ефективного розвитку освітньої галузі України;
- удосконалення існуючих форм і засобів навчання;
- дослідження ефективності сучасної організації процесу підготовки здобувачів довшої професійної освіти;
- порівняння ефективності закладів передвищої професійної освіти та навчання оцінки закладів з метою створення конкурентоспроможності та мотивації розвитку та вдосконалення освітньої діяльності;
- вивчення ефективності проведеної фінансової діяльності;
- визначення репутації існуючої системи передвищої професійної освіти в Україні;
- створення умов для функціонування цілісної системи допрофесійної підготовки;
- створення комфортних умов для творчого розвитку особистості в закладах передвищої професійної освіти;
- організація взаємодії закладів передвищої професійної освіти [35].

Моніторинг якості передвищої професійної освіти базується на оцінці таких складових:

- ресурсне забезпечення навчального процесу: матеріально-технічне оснащення закладу довшої професійної освіти, забезпечення навчально-

методичними матеріалами, забезпечення бібліотеки навчального процесу, якісний склад педагогічних кадрів;

- навчальний процес: навантаження педагогічних працівників, формування змісту освітніх програм відповідно до сучасного розвитку науки, обсяг кредитів ЄКТС для певного рівня підготовки спеціалістів, зміст навчальних дисциплін, активізація навчальної діяльності учнів допрофесійної вищої освіти, організаційна діяльність;

- ефективність системи освіти: досягнення тих, хто підвищив професійну підготовку з фахових дисциплін, кількість випускників, які працевлаштувалися, тощо [21].

У науковій літературі виокремлюють такі етапи моніторингу якості передвищої професійної освіти [1, 35, 37]:

Перший етап. Підготовка та планування процесу моніторингу.

1. Визначення мети та завдань моніторингу якості освіти.
2. Визначення об'єкта спостереження.
3. Координація та координація дій щодо моніторингу якості освіти.
4. Встановлення графіка проведення моніторингу якості освіти.

II етап. Розробка засобів моніторингу.

1. Встановлення критеріїв та індикаторів оцінювання якості довшої професійної освіти в закладах України.

2. Розробка тестів та анкет для контролю якості навчальної діяльності.

3. Створення навчально-методичних матеріалів для експертів моніторингу.

4. Вибір статистичних і математичних методів обробки та обчислення отриманих результатів.

III. Рівень. Моніторинг якості освіти конкретного об'єкта.

1. Збір даних для моніторингу якості освіти.

2. Анкети та тести.

3. Спостереження за навчально-виховним процесом.

IV стадія. Аналіз та інтерпретація результатів моніторингу якості

освіти.

1. Узагальнення та систематизація отриманих даних.
2. Аналіз результатів.
3. Розробка рекомендацій та пропозицій щодо подальшої роботи щодо розвитку освітньої діяльності конкретного закладу довшої професійної освіти.

Охарактеризуємо окремі етапи моніторингу якості передвищої професійної освіти [3]:

- Визначення мети та завдань моніторингу якості освіти: Ефективність процесу моніторингу залежить від правильності постановки мети, тобто. ч. воно повинно бути актуальним, а завдання виконання мають бути конкретними і реалістичними для команди.

- Встановлення критеріїв та показників оцінювання: Навчальний процес характеризується певними показниками, які утворюють загальний критерій його оцінювання.

- Збір даних для моніторингу якості освіти: використовуються певні методи, які дають змогу отримати інформацію про організацію навчального процесу.

- Узагальнення та систематизація отриманих даних: Проведено порівняння визначених критеріїв та показників рівня підготовки здобувачів вищої професійної освіти.

- Аналіз результатів: аналіз враховує певні фактори, які впливають на навчальний процес, а саме професіоналізм викладачів, системність діагностики, вплив середовища тощо.

Тому проведення моніторингового дослідження потребує наявності обґрунтованої методики та врахування зазначених етапів.

2.2. Моніторингові дослідження щодо зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти

В Україні система забезпечення якості передвищої професійної освіти складається з таких компонентів [11]:

- система внутрішнього забезпечення якості освіти із закладами передвищої професійної освіти;
- система зовнішнього контролю якості вищої професійної освіти;
- система забезпечення якості діяльності Державної служби якості освіти.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про Порядок моніторингу та оцінювання якості освіти» встановлено, що основними методами моніторингу якості професійно-технічної доуніверситетської освіти є:

- анкетування викладачів та здобувачів освіти професійної передвищої освіти;
- опитування випускників та роботодавців;
- збір даних про поточний стан системи професійно-технічних коледжів та їх аналіз;
- вивчення та аналіз документів закладів передвищої професійної освіти [36].

Відповідно до нормативних документів система зовнішнього забезпечення якості передвищої професійної освіти в Україні складається з таких заходів [11]:

- створення умов для ефективного внутрішнього забезпечення якості передвищої професійної освіти;
- розробка цілісної моделі процедури зовнішнього контролю якості професійно-технічної доуніверситетської освіти;
- розробка критеріїв забезпечення якості професійно-технічної доуніверситетської освіти в Україні з урахуванням стандартів і рекомендацій

із забезпечення якості європейського простору професійно-технічної доуніверситетської освіти та їх оприлюднення;

- створення умов для безбар'єрного звітування;
- забезпечення умов для проведення періодичних перевірок щодо забезпечення якості системи передвищої професійної освіти.

Законом України «Про освіту» [12] визначено, що система зовнішнього забезпечення якості освіти включає окремі складові, які передбачають у структурі вищої професійної освіти ліцензування освітньої діяльності вищої професійної освіти та акредитацію існуючих навчальних закладів. програми, а також моніторинг якості освіти.

Ліцензування освітньої діяльності – процедура, яка регулює можливість юридичної чи фізичної особи надавати якісні освітні послуги відповідно до ліцензійних умов, встановлених для кожного рівня освіти [12].

Акредитація освітньої програми закладів професійної передвищої освіти включає оцінювання освітньої програми з метою вивчення відповідності її структурних компонентів стандарту вищої професійної освіти за цією спеціальністю та перевірку спроможності закладу здійснювати професійну підготовку для забезпечення ефективного досягнення очікуваних результатів навчання [12] .

Зовнішня система забезпечення якості вищої професійної освіти визначається моніторингом якості вищої професійної освіти певними органами, а саме: Національним агентством із забезпечення якості вищої професійної освіти, Міністерством освіти і науки України, незалежними установами оцінювання. та забезпечення якості вищої професійної освіти.

Незаперечним є те, що модернізація зовнішньої системи забезпечення якості довшої професійної освіти потребує створення певних інституцій оцінювання якості довшої професійної освіти та регламентації повноважень цих інституцій щодо забезпечення якості довшої професійної освіти. передвища професійно-вища освіта. Зовнішня система забезпечення якості вищої професійної освіти забезпечує контроль за розвитком і

вдосконаленням внутрішньої системи забезпечення якості вищої професійної освіти в закладах вищої професійної освіти України. Зовнішня система забезпечення якості передвищої освіти спрямована на забезпечення якості освітньої діяльності ЗФПВО [31].

В Україні діє Державна служба забезпечення якості освіти [42], основними завданнями якої є:

- здійснення моніторингу якості освітньої діяльності та якості освіти;
- здійснення державного нагляду (контролю) за виконанням закладами освіти вимог законодавства про освіту;
- видача приписів про усунення порушень вимог законодавства про освіту;
- вивчення професійного досвіду педагогічних спеціалістів – учасників атестації;
- проведення інституційного аудиту закладів освіти;
- надання рекомендацій щодо вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах освіти;
- затвердження нетипових освітніх програм із дошкільної та загальної середньої освіти;
- здійснення контролю за веденням обліку дітей шкільного віку місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування.

Незаперечним є той факт, що порядок зовнішнього забезпечення якості вищої професійної освіти в Україні також має враховувати ефективність та результативність внутрішнього забезпечення якості вищої професійної освіти в частині оцінювання професійної діяльності педагогічних спеціалістів та досягнень випускників закладів передвищої професійної освіти.

У цьому контексті актуальним стає питання високого рівня професійної компетентності фахівців, які здійснюють ЗФПВО. Велику увагу керівництву ДСЗЯО слід приділяти підбору фахівців та їх підготовці. Оскільки на сьогодні освітні програми необхідно розробляти з урахуванням сучасних

потреб здобувачів вищої професійної освіти щодо якості отримання освітніх послуг у закладах неперервної професійної освіти, доцільно залучати здобувачів неперервної професійної освіти до здійснення зовнішньої експертизи. навчальні програми.

Наразі в ДСЗЯО використовується така модель моніторингу якості допрофесійної вищої освіти:

- самооцінка освітньої діяльності;
- візит експертів до конкретного закладу освіти;
- підготовка експертами проекту звіту про розгляд освітньої програми;
- затвердження результатів Звіту та прийняття рішення про акредитацію чи неакредитацію освітньої програми;
- оприлюднення результатів;
- подальші заходи закладу фахової передвищої освіти щодо розвитку та вдосконалення освітньої програми [42].

2.3. Система внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти

Внутрішній моніторинг якості передвищої професійної освіти здійснюється закладами освіти. Аналізуючи діяльність закладів вищої професійної освіти щодо забезпечення якості, зазначимо, що в більшості закладів України діють положення «Про систему внутрішнього забезпечення якості передвищої професійної освіти».

Нормативними документами, що регулюють внутрішнє забезпечення якості освіти в закладі є: Закон України «Про освіту» [12], Закон України «Про вищу освіту» [11], Положення про систему забезпечення якості освіти [34], Лист МОН України «Щодо питання запобігання проблемам і помилкам у забезпеченні академічної доброчесності» [19], Лист МОН України «Щодо забезпечення академічної доброчесності» [20].

Найважливішими стандартами для забезпечення якості освіти є: ДСТУ

ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT). Системи управління якістю. Вимоги [9], стандарти фахової передвищої освіти [47] та стандарти і рекомендації із забезпечення якості освіти в Європейському просторі (ESG) [48] та ін.

Як передбачено Законом України «Про освіту», система забезпечення якості закладу передвищої фахової освіти має включати [12]:

- стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила та порядок оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила та порядок оцінювання діяльності педагогічних працівників;
- опубліковані критерії, правила та порядок оцінювання управлінської діяльності керівного складу закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації навчального процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти;
- забезпечення доступності інформаційних систем для ефективного управління навчальним закладом;
- створення інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та інтелектуальної адаптації в освітньому закладі;
- інші процедури та заходи, встановлені спеціальними законами або документами навчального закладу.

Незаперечним є той факт, що якість передвищої освіти залежить від якості освітньої програми та кадрового забезпечення якості реалізації тієї чи іншої програми.

Освітня програма підготовки спеціаліста має відповідати вимогам стандарту передвищої професійної освіти.

У Законі України «Про освіту» зазначено, що стандарт передвищої професійної освіти встановлює вимоги до освітньої програми, а саме [12]:

- визначено обсяг кредитів ECTS для здобуття передвищої професійної освіти;

- встановлюють основні вимоги до освітнього рівня осіб, які мають право на навчання за певною освітньою програмою, та визначають очікувані результати їх навчання;
- вказує перелік загальних та професійних компетентностей, які повинен розвинути випускник освітньої програми;
- визначено обов'язковий зміст підготовки здобувачів передвищої професійної освіти за конкретною освітньою програмою;
- представлено основні форми атестації здобувачів здобуття вищої професійної освіти.
- сформульовано основні вимоги до стандартів підготовки спеціалістів.

Освітня програма розробляється у закладі фахової передвищої освіти групою спеціалістів певного профілю. Програма містить перелік загальних і професійних компетенцій, які повинен розвинути фахівець. Відповідно до розробленої освітньої програми складається навчальний план. Безперечно, важливим показником успішності розробленої освітньої програми є наявність конкурсного відбору абітурієнтів при вступі до закладу довшої професійної освіти, досягнення здобувачів передвищої професійної освіти на олімпіадах та творчі конкурси за фахом, наявність наукових публікацій та високий рівень працевлаштування випускників.

Якість педагогічних кадрів закладів професійної передвищої освіти характеризується рівнем кваліфікації педагогів, рівнем науково-методичної підготовки, а саме: розроблення освітніх програм, підготовка педагогічної та методичної літератури та методичних рекомендацій; професійна діяльність з метою підготовки випускників ЗФПВО, наукові публікації у фахових виданнях, участь у конференціях, семінарах тощо; регулярний професійний розвиток.

Як правило, заклади передвищої професійної освіти мотивують викладачів шляхом оцінювання їх за певними напрямками роботи та морального або матеріального заохочення за результатами оцінювання.

Внутрішня система забезпечення якості впроваджується для

задоволення освітніх потреб усіх суб'єктів освітнього процесу та роботодавців.

Як зазначають експерти, процес управління якістю довшої професійної освіти характеризується тим, що враховує вплив зовнішнього середовища, а саме: потреби стейкхолдерів на якість профільної освіти; зацікавленість абітурієнтів в освітніх послугах; державна політика в галузі освіти; Конкурентоспроможність професійно-технічного коледжу. Беззаперечно, що врахування цих впливів потребує постійного вивчення вимог ринку праці до підготовки конкретних спеціалістів та вимог до їхньої професійної компетентності; оновлення нових освітніх програм; активно взаємодіяти з потенційними заявниками щодо їхніх потреб і бажань; систематична участь у ярмарках вакансій та вакансій для вивчення попиту на ринку праці; Контроль якості результатів навчання; Забезпечення спілкування з випускниками для вивчення специфіки їх працевлаштування та професійного зростання; Організація та проведення курсів професійної підготовки тощо на базі закладу передвищої професійної освіти [16].

2.4. Анкетування в моніторингових дослідженнях

В нашому дослідженні ми обґрунтовуємо впровадження анкетування стейкхолдерів як одну зі складових системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти.

Анкетування є одним із основних методів збору інформації в моніторингових дослідженнях, особливо в освіті. Цей метод передбачає використання стандартизованих запитань для отримання даних від респондентів, що дозволяє систематизувати та аналізувати інформацію. У контексті моніторингових досліджень, анкетування використовується для оцінки якості освітнього процесу, вивчення ставлення учасників до різних аспектів навчання та виявлення проблемних зон. Наприклад, Державна служба якості освіти України проводить моніторингові дослідження, використовуючи метод анкетування для збору даних від викладачів та

здобувачів освіти щодо організації освітнього процесу [55].

Першим етапом анкетування є **розробка анкети**. Це важливий етап при проведенні опитувань в моніторингових дослідженнях, оскільки правильно складена анкета забезпечує точність і достовірність отриманих даних. Процес розробки анкети включає кілька ключових етапів:

1. Визначення мети та завдань дослідження

На першому етапі необхідно чітко визначити, для чого проводиться опитування. Мета анкети повинна бути спрямована на досягнення конкретних цілей дослідження. Наприклад, це може бути оцінка задоволеності здобувачів освіти чи педагогічних працівників освітнім процесом або визначення ставлення до нововведень у навчальних програмах. Також анкета може бути призначена для опитування випускників та роботодавців (зовнішніх стейкхолдерів), яка за змістом та структурою буде відрізнятися від анкети, яка розробляється для опитування внутрішніх стейкхолдерів

2. Ідентифікація цільової аудиторії

Потрібно визначити, хто буде відповідати на анкети (здобувачі освіти, викладачі, випускники, роботодавці тощо). Врахування цільової аудиторії допомагає правильно формулювати запитання, зважаючи на рівень освіти, професійну діяльність або досвід респондентів.

3. Розробка структури анкети

Структура анкети повинна бути логічною та зрозумілою для респондентів. Типова анкета включає:

- вступну частину, де пояснюється мета опитування, а також гарантії конфіденційності;
- основну частину, що складається з запитань, згрупованих за певними категоріями (наприклад, організація освітнього процесу, технічні засоби, задоволеність програмами);
- заключну частину, де можуть бути додаткові запитання для відкритих відповідей або коментарів;

4. Формулювання запитань

Запитання повинні бути чіткими, лаконічними та простими для розуміння. Існує кілька типів запитань:

- закриті запитання (так/ні, вибір з кількох варіантів) – дозволяють отримати чіткі відповіді і полегшують подальшу обробку даних;
- відкриті запитання (вільна відповідь) – дозволяють респондентам висловлювати свою думку більш детально;
- запитання з вибором кількох варіантів – дають можливість вибирати кілька варіантів відповіді;
- запитання з шкалою оцінок – наприклад, шкала від 1 до 5 для оцінки рівня задоволеності тим чи іншим показником.

5. Уникання двозначних або складних запитань

Необхідно уникати запитань, які можуть бути тлумачені по-різному або занадто складні для розуміння респондентами. Всі запитання повинні бути однозначними і легко зрозумілими.

6. Перевірка анкети (тестування)

Після того, як анкета була розроблена, необхідно провести її тестування на невеликій групі респондентів. Це дозволяє перевірити:

- Чи зрозумілі запитання.
- Чи всі запитання відповідають меті дослідження.
- Чи є проблеми з формулюванням або інтерпретацією запитань.
- Чи анкета зручна для заповнення.

7. Коригування анкети

Після тестування анкети необхідно внести корективи на основі отриманих відгуків. Це може включати зміну формулювань запитань, перерозподіл запитань за категоріями або додавання нових запитань.

8. Формат анкети та її доступність

Останній етап – це визначення формату анкети (паперовий або електронний) і забезпечення її доступності для респондентів. Для онлайн-опитувань можна використовувати платформи, такі як Google Forms або

SurveyMonkey, що дозволяють зручно збирати і обробляти дані. В анкеті обов'язково мають бути чіткі інструкції для респондентів, які пояснюють, як правильно заповнювати анкети, що робити з відкритими запитаннями, і як оцінювати рівень важливості кожного запитання.

Правильний вибір стейкхолдерів для опитування чи анкетування є важливим етапом, оскільки він забезпечує достовірність і репрезентативність отриманих даних. Перш за все, потрібно чітко визначити мету опитування або анкетування. Які саме аспекти освітнього процесу необхідно оцінити? Наприклад: якість навчальних програм? Задоволеність здобувачів освіти умовами навчання? Співпраця з роботодавцями? Оцінка роботи викладачів чи адміністрації?

Стейкхолдерами в освітньому процесі є всі групи людей та організацій, що мають вплив на освітній процес або є його результатом. Основні стейкхолдери:

здобувачі освіти – основні учасники освітнього процесу, чия думка про якість навчання є важливою для оцінки освітніх послуг, тут можна розподілити анкети серед різних курсів і факультетів, щоб отримати різноманітний погляд на освітній процес;

викладачі – їхнє бачення процесу навчання та викладання допомагає виявити сильні та слабкі сторони освітніх програм, а залучення різних кафедр і дослідницьких груп дасть багатогранний погляд на навчальний процес;

роботодавці – підприємства та організації, які шукають кваліфікованих працівників, можуть поділитися думками щодо рівня підготовки випускників, для чого необхідно вибрати компанії та організації, які співпрацюють з закладом освіти через програми практики, стажування або випускників;

випускники – здобувачі освіти минулих років, які вже працюють за фахом і можуть дати цінні поради щодо покращення освітньої програми;

батьки – для молодших здобувачів освіти, їхня думка щодо якості освітніх послуг і навчальних умов важлива;

академічна та адміністративна адміністрація – їхнє бачення організації та управління навчальним процесом є ключовим для вдосконалення освітньої стратегії.

Перед тим, як надіслати анкету основним стейкхолдерам, її потрібно протестувати на невеликій групі людей, щоб упевнитися в її зрозумілості та зручності. Підбір стейкхолдерів для опитування чи анкетування вимагає ретельного планування та уваги до деталей. Це дозволить отримати надійні й точні дані, що допоможуть покращити освітній процес і задовольнити потреби всіх зацікавлених сторін.

Є кілька методів, як можна залучити стейкхолдерів до опитування чи анкетування:

- прямий запит через електронну пошту або онлайн-платформи – надайте стейкхолдерам доступ до анкети через платформу для збору зворотного зв'язку;
- зустрічі та фокус-групи – це може бути корисно для глибшого розуміння проблем і збору якісних даних;
- соціальні мережі та інформаційні ресурси – використання соціальних мереж для поширення опитувань серед здобувачів освіти, батьків або випускників;
- паперові анкети – для того, щоб охопити тих, хто не має доступу до інтернету або не хоче брати участь в онлайн-опитуваннях.

Аналіз результатів анкетування стейкхолдерів є наступним важливим етапом у будь-якому моніторинговому дослідженні, оскільки дозволяє отримати вичерпну інформацію для оцінки освітнього процесу, визначення сильних і слабких сторін, а також внесення коригувань у майбутнє планування. Перш за все, важливо почати з попередньої обробки даних, яка включає перевірку на повноту заповнення анкет. Це дозволяє виявити пропущені або неповні відповіді, що можуть негативно вплинути на результати дослідження. Далі необхідно зробити коригування помилок – якщо анкета містить очевидні помилки, їх слід виправити або виключити із

загального аналізу.

Після цього здійснюється статистичний аналіз кількісних даних. Наприклад, обчислюються середні значення для оцінки загальної задоволеності або медіани, щоб зрозуміти "середній" рівень оцінок. Також виявляється мода – найпоширеніша відповідь серед респондентів, що дозволяє дізнатися, що саме є найбільш популярним в поглядах респондентів на певну проблему чи аспект освітнього процесу. Окрім того, обчислюється стандартне відхилення, щоб визначити рівень розбіжностей у відповідях, що дозволяє зрозуміти, наскільки єдині або різні думки серед учасників опитування.

Поряд з кількісним аналізом важливе місце займає аналіз якісних даних, особливо якщо анкета містить відкриті питання. Відкриті відповіді зазвичай потребують більш глибокої обробки, адже вони дають можливість респондентам поділитися своїми думками вільніше, без обмежень вибору. Для цього застосовується тематичне кодування – групування відповідей за категоріями. Наприклад, якщо питання стосувалося покращення навчального процесу, то відповідей може бути декілька категорій: "покращення практичних навичок", "оновлення матеріалів", "зміни у методах навчання". Після кодування відповідей можна буде виділити основні теми і напрямки, які потребують уваги.

Аналіз також передбачає вивчення відмінностей у відповідях між різними групами стейкхолдерів. Наприклад, порівнюючи відгуки здобувачів освіти і викладачів, можна побачити, чи є розбіжності у їхньому ставленні до організації навчального процесу. Вивчення таких розбіжностей дає змогу зрозуміти, на які аспекти потрібно звернути увагу, щоб покращити взаєморозуміння між різними учасниками освітнього процесу.

Важливою частиною аналізу є виявлення проблем, на які респонденти вказують найчастіше, а також сильних сторін, що отримали високі оцінки. Це допомагає сформулювати чітке уявлення про те, що працює добре, а що потребує змін. Визначення основних проблем дозволяє розробити

рекомендації щодо вдосконалення навчального процесу, наприклад, через оновлення матеріалів, вдосконалення методів навчання або покращення інфраструктури.

Після завершення аналізу всіх результатів слід провести інтеграцію статистичних і якісних даних для комплексного розуміння ситуації. Зібрані дані можна представити у вигляді графіків і таблиць, що дозволить наочно показати ключові тенденції та результати. Візуалізація результатів допомагає краще усвідомити отримані дані і дозволяє зацікавленим сторонам, таким як адміністрація закладу або викладачі, швидко ознайомитися з важливими висновками.

Завершальним етапом є формулювання рекомендацій, які можуть бути спрямовані на вдосконалення освітнього процесу. Вони повинні базуватися на результатах опитування і допомогти внести конкретні зміни в програму навчання, методи викладання або організацію навчального процесу. Це дозволить забезпечити не тільки покращення якості освіти, але й більш точну адаптацію навчальних програм до потреб здобувачів освіти та вимог ринку праці.

Таким чином, аналіз результатів анкетування стейкхолдерів – це комплексний процес, який включає обробку та інтерпретацію як кількісних, так і якісних даних для подальшого вдосконалення освітнього процесу та прийняття обґрунтованих рішень.

Висновки до розділу 2

Розглянуто етапи проведення моніторингу у закладах фахової передвищої освіти та встановлено, що набір визначених етапів визначає ефективне впровадження моніторингових досліджень і ґрунтується на підготовці та плануванні процесу моніторингу, а також розробці інструментів для базового моніторингу та також аналізу та інтерпретації його результатів.

Досліджено специфіку системи зовнішнього забезпечення якості освіти та визначено, що вона ґрунтується на створенні умов для моніторингу якості освіти в закладі; розробка моделі зовнішнього контролю якості вищої професійної освіти; Розробка критеріїв моніторингу якості передвищої професійної освіти; створення умов для звітування та проведення регулярних перевірок.

Вивчено можливості внутрішньої системи забезпечення якості професійної передвищої освіти та встановлено, що її впровадження регулюється Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітньої діяльності й передбачає реалізацію таких форм, як: організація системи забезпечення якості освіти; удосконалення освітніх програм відповідно до результатів проведеного моніторингу; відповідальність викладачів за якісну підготовку здобувачів освіти; участь здобувачів професійної передвищої освіти у розробці шляхів підвищення якості освітньої діяльності; атестація та рейтингування здобувачів фахової передвищої освіти та педагогічних кадрів; регулярне підвищення кваліфікації кадрів; ресурсне забезпечення навчального процесу тощо.

Розробка анкети задля здійснення моніторингових дій є важливим кроком у проведенні досліджень, який вимагає ретельного підходу до формулювання запитань, структури анкети та тестування. Правильний дизайн анкети дозволяє збирати точну, достовірну та репрезентативну інформацію, яка є основою для аналізу та прийняття обґрунтованих рішень у дослідженні.

РОЗДІЛ 3. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ОПИТУВАНЬ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

В Україні кілька коледжів ефективно організовують опитування стейкхолдерів для підвищення якості освіти. Наприклад, Фінансово-правовий коледж активно залучає роботодавців до оцінки якості освітніх послуг, що відповідає вимогам міжнародних стандартів ESG. Дніпропетровський фаховий педагогічний коледж також проводить опитування стейкхолдерів для оцінки якості освітньо-професійних програм. Київський технічно-економічний коледж активно співпрацює з роботодавцями і підприємствами для визначення вимог до компетенцій своїх здобувачів освіти. Вони організовують постійну комунікацію із підприємствами, запрошуючи їх на освітні заходи та інтегруючи реальні завдання у навчальний процес, що дозволяє забезпечити практичну підготовку та адаптацію здобувачів освіти до умов ринку праці. У багатьох інших країнах коледжі вже давно активно залучають стейкхолдерів до розробки навчальних планів. Використання онлайн платформ та спеціалізованих анкетних опитувань для збору зворотного зв'язку від стейкхолдерів дає змогу покращити якість навчання та підвищити рівень задоволеності серед здобувачів освіти та роботодавців.

3.1. Організація опитувань стейкхолдерів

Планування опитування є ключовим етапом у процесі збору даних, що дозволяє чітко визначити мету, завдання та критерії оцінки, які мають бути враховані для досягнення результативності та достовірності отриманих відгуків. Планування опитування стейкхолдерів починається з чіткого визначення мети. Важливо зрозуміти, що саме заклад освіти хоче дізнатися за допомогою цього опитування. Наприклад, це може бути оцінка задоволеності здобувачів освіти якістю навчання або визначення потреб роботодавців щодо кваліфікації випускників. Мета має бути конкретною і

зрозумілою, адже від цього залежить, які питання ви будете ставити респондентам.

Наступним кроком є формулювання завдань, які допоможуть досягти цієї мети. Завдання визначають, що саме потрібно оцінити в процесі опитування. Це можуть бути такі питання, як: наскільки ефективними є навчальні програми? Як здобувачі освіти оцінюють рівень підтримки з боку викладачів? Чи готові роботодавці наймати випускників конкретного закладу?

Після визначення мети та завдань необхідно встановити критерії оцінки. Це допоможе сформулювати запитання анкети таким чином, щоб можна було отримати чіткі відповіді, які потім можна буде аналізувати. Критерії можуть бути кількісними (наприклад, шкала оцінок від 1 до 5) або якісними (наприклад, відкриті питання, де респонденти можуть детально висловити свої думки).

Також важливо обрати інструменти для збору даних. Це може бути анкета, інтерв'ю або онлайн-опитування. Інструменти повинні бути доступними для респондентів і зручними для заповнення.

Необхідно врахувати й часові та ресурсні витрати. Потрібно розуміти, скільки часу займе проведення опитування, скільки респондентів треба залучити, і які ресурси будуть потрібні для реалізації (наприклад, платформи для опитувань чи кошти на друк матеріалів). Це дозволить правильно організувати процес і уникнути непотрібних витрат.

Організація процесу опитування загалом включає виконання наступних етапів [45]:

- Підготувати та затвердити план-графік опитування зацікавлених сторін на навчальний рік;

- Уточнення форми опитування для різних груп інтересів;

- Проектування методичного забезпечення процесу опитування (складання анкет (або переліку питань для усного опитування), їх

публікація на сайті);

безпосереднє опитування;

Представлення результатів опитування у вигляді звітів та презентацій на сайті ЗВО;

Врахування результатів опитування при розробленні та доопрацюванні освітньої програми.

На початку навчального року ПТНЗ затверджує графік із зазначенням періодичності та термінів проведення опитувань, які різні для різних зацікавлених сторін. Тому опитування абітурієнтів щодо якості викладання наукових дисциплін за освітньою програмою доцільно проводити двічі на рік перед сесією, якщо у абітурієнта вже склалося стійке враження про конкретного викладача та дисципліну, яку він викладає. Водночас опитування всіх інших зацікавлених сторін (випускників, роботодавців, академічної спільноти) слід організовувати за гнучким графіком не частіше одного разу на рік.

Для кожної групи стейкхолдерів необхідно обрати певну форму проведення опитування, яка, з одного боку, придатна для вироблення рекомендацій та їх опрацювання, а з іншого – дає відповіді на найважливіші питання. Наприклад, роботодавцям важко витратити багато часу на відвідування конференцій і відповіді на громіздкі анкети. У багатьох випадках вони не знайомі з внутрішніми умовами організації навчального процесу та вимогами законодавства. Найкраще використовувати співбесіду, яку проводять спеціалісти випускових кафедр та/або представники студентської ради. При проведенні такого опитування необхідно поставити чіткі запитання, щоб з'ясувати, чого не вистачає випускникам, які працюють в компанії, і які компетенції претендента є найбільш затребуваними в даній сфері.

Доцільніше пропонувати академічній спільноті висловити свою думку щодо перегляду та оновлення освітньої програми на спеціальних тематичних конференціях, оскільки опитування за допомогою анкет

обмежує тематику обговорення конкретними питаннями, що обмежує використання багаторічного педагогічного досвіду. . Анкети повинні використовуватися для відповіді на конкретні питання для підвищення якості освіти та педагогічних навичок.

Що стосується здобувачів, то, на думку ESG, вони повинні забезпечити реалізацію освітньої програми таким чином, щоб спонукати здобувачів брати активну участь у вдосконаленні освітнього процесу. Принципи студентоцентрованого навчання вимагають від сучасного вчителя змінити свою роль і стати наставником, особистим радником учня на шляху до самоосвіти. Важливим елементом є перетворення здобувачів освіти і викладачів на партнерів у спільній навчальній діяльності та підвищення якості освітньої програми.

Практичний досвід показує, що активних агітаторів небагато і вони зосереджені здебільшого в комітетах студентського самоврядування, які беруть участь у розгляді освітніх програм на всіх етапах від обговорення до затвердження. Проте для отримання повної інформації, враховуючи велику кількість абітурієнтів та їх зацікавленість у використанні найсучасніших технологій, доцільно проводити опитування за допомогою Інтернет-ресурсів, які вони можуть взяти в будь-якому місці та у зручний для них час. Наприклад, можна використовувати «Google Forms» або схожі платформи для інтернет-опитувань, що зручно як для анкетування, так і для подальшої обробки та систематизації результатів.

Не менш важливими для отримання рекомендацій щодо вдосконалення освітньої програми є випускники, які можуть оцінити якість досягнутих результатів навчання та звернути увагу на необхідні зміни та доповнення. При опитуванні випускників рекомендується використовувати телефонні інтерв'ю кураторами академічних груп та анкетування на зустрічах випускників. Це тому, що більшість випускників працюють і не мають можливості приділяти час особистим співбесідам чи конференціям. Зручною формою опитування випускників також може бути онлайн-опитування за

допомогою анкет, створених у «Google Forms». Метою опитування випускників є визначення їхнього рівня задоволеності курсом і оцінювати загальні компетенції після закінчення навчання.

Анкета для різних груп зацікавлених сторін повинна бути складена таким чином, щоб можна було отримати максимум корисної інформації, відповідаючи на якомога менше питань.

Розробка анкети та інших інструментів для збору даних.

Розробка анкети та інших інструментів для збору даних є важливим етапом у процесі проведення опитувань, оскільки саме від якості цих інструментів залежить точність та ефективність збору інформації. Перш за все, потрібно чітко визначити мету опитування, оскільки це безпосередньо впливає на форму та зміст анкети.

Анкета повинна бути логічно структурована і зрозуміла для респондентів. Вона може містити різні типи запитань, залежно від цілей дослідження. Для збору кількісних даних зазвичай використовуються закриті запитання, які мають чітко визначені варіанти відповідей (наприклад, "так/ні" або шкала від 1 до 5). Такий підхід дозволяє швидко обробити отриману інформацію і провести статистичний аналіз.

Водночас анкета може включати відкриті запитання, де респонденти можуть дати більш детальні і змістовні відповіді. Ці запитання використовуються для збору якісних даних, що дозволяють отримати глибше розуміння проблеми.

Окрім анкети, в процесі збору даних можуть бути використані й інші інструменти, такі як інтерв'ю або фокус-групи. Інтерв'ю дозволяють глибше вивчити думки та переживання респондентів, адже вони дають можливість уточнювати відповіді і задавати додаткові питання. Фокус-групи, з іншого боку, можуть допомогти зібрати колективні відгуки та обговорення серед групи респондентів, що дозволяє отримати більше інформації в контексті взаємодії між учасниками.

Після того, як анкета і інші інструменти розроблені, важливо провести

тестування. Тестування дозволяє виявити можливі проблеми у формулюваннях запитань, їх незрозумілість або неефективність. Це дозволяє вдосконалити інструменти до того, як вони будуть використані для основного опитування.

Загалом, розробка анкети та інших інструментів для збору даних є критично важливим етапом для забезпечення достовірності та корисності отриманих результатів. Цей процес вимагає ретельного підходу, врахування специфіки досліджуваної теми та потреб респондентів.

Приклад анкети для опитування стейкхолдерів освітньої програми відображено в Додатках А, Б, В.

Визначення форми опитування є важливим етапом в процесі збору даних, оскільки вибір правильної форми залежить від цілей дослідження, ресурсів, доступних для проведення опитування, та типу респондентів. Існує кілька основних форм опитування: онлайн-опитування, паперові анкети та інтерв'ю, кожна з яких має свої переваги та недоліки.

Онлайн-опитування стало одним з найпоширеніших способів збору даних через його зручність і доступність. Онлайн-формати, такі як Google Forms, SurveyMonkey або інші платформи, дозволяють швидко і ефективно охопити велику кількість респондентів, особливо в умовах великої аудиторії. Цей метод є особливо корисним, коли респонденти знаходяться в різних регіонах або навіть країнах. Онлайн-опитування дозволяє автоматично збирати та обробляти дані, що значно знижує час на їх аналіз. Крім того, цей метод є дешевим і екологічно чистим, оскільки не потребує друку матеріалів. Однак для його використання потрібен доступ до Інтернету, що може бути обмеженням для деяких респондентів.

Паперові анкети залишаються актуальними у випадках, коли доступ до Інтернету обмежений або коли опитування проводиться в конкретних місцях, таких як навчальні заклади, публічні установи чи на підприємствах. Паперові анкети дозволяють працювати з тими респондентами, які не користуються Інтернетом або не мають технічних засобів для заповнення онлайн-форм.

Однак цей метод вимагає більше часу для збору даних, а також зусиль для їх обробки, оскільки потрібно вручну вводити отриману інформацію в електронні таблиці. Також важливим обмеженням є витрати на друк і розповсюдження анкет, а також на транспортування їх до місця збору даних.

Інтерв'ю є більш глибоким методом збору даних, який дозволяє отримати докладніші відповіді та зрозуміти нюанси ставлення респондентів до певних питань. Інтерв'ю можуть проводитися особисто або по телефону, а також через відеозв'язок. Цей метод дає можливість отримати якісну інформацію, досліджувати поведінкові реакції респондентів, ставлення до різних аспектів досліджуваної проблеми, а також з'ясувати подробиці, що можуть бути упущені в стандартних анкетах. Однак інтерв'ю потребують більше часу і ресурсів, оскільки для кожного респондента потрібно виділяти окремий час, а також записувати і аналізувати відповіді. Крім того, інтерв'ю можуть бути обтяжені суб'єктивністю інтерв'юера, що може вплинути на точність результатів.

Вибір форми опитування залежить від багатьох факторів: кількості респондентів, доступності Інтернету, бюджету та часу на проведення дослідження. Найчастіше для великих груп використовуються онлайн-опитування, а для більш детальних і глибоких відповідей проводяться інтерв'ю. Паперові анкети можуть бути доцільними в специфічних ситуаціях, коли інші форми не підходять.

3.2. Проведення опитувань стейкхолдерів

Проведення опитувань стейкхолдерів є важливою частиною збору даних, яка дозволяє отримати інформацію про різні аспекти освітнього процесу, рівень задоволеності учасників, а також оцінити ефективність освітніх програм та стратегій. Організація збору даних є критичним етапом, оскільки саме від правильно організованого процесу збору залежить точність, достовірність і ефективність отриманих результатів.

Один із перших етапів організації опитування – це визначення термінів

його проведення. Це важливо для того, щоб забезпечити достатньо часу для збору даних від всіх зацікавлених сторін і правильно спланувати подальші етапи дослідження. Терміни повинні враховувати кілька ключових аспектів:

- час проведення: рекомендується вибирати такі терміни для опитування, коли респонденти не зайняті іншими важливими завданнями або активностями (наприклад, під час канікул або в кінці навчального семестру). Також важливо врахувати сезонність, оскільки деякі стейкхолдери можуть бути менш доступними в певні періоди (наприклад, на зимових або літніх канікулах).

- тривалість збору даних: опитування має тривати достатньо довго, щоб забезпечити залучення необхідної кількості респондентів. Якщо збору даних немає часу для завершення до конкретного терміну, важливо заздалегідь визначити реалістичні часові межі для кожного етапу опитування, включаючи анонсування, заповнення анкет і аналіз результатів.

- графік нагадувань: якщо опитування проводиться онлайн, необхідно продумати автоматизовані нагадування для тих, хто не встиг заповнити анкету. Це дозволить досягти більш високого рівня заповнення та забезпечить більшу репрезентативність вибірки.

Місце проведення опитування також є важливим етапом, оскільки воно визначає доступність і зручність для респондентів. Вибір місця залежить від обраної форми опитування:

- онлайн-опитування: якщо опитування проводиться онлайн, то місце проведення є віртуальним, і респонденти можуть брати участь у ньому з будь-якого місця, де є доступ до Інтернету. Важливо, щоб платформа, на якій буде проходити опитування, була доступною і зручною для всіх учасників (наприклад, Google Forms, SurveyMonkey або платформи для онлайн-курсів). Також важливо переконатися, що платформа підтримує багатоплатформність, тобто що респонденти можуть заповнювати анкети з різних пристроїв (комп'ютерів, смартфонів або планшетів).

- паперові анкети: у випадку, коли опитування проводиться в офлайн-

форматі, місце проведення має бути фізично доступним для всіх респондентів. Це можуть бути навчальні аудиторії, приміщення, де проходять практичні заняття, або спеціально організовані пункти для збору анкет. У такому випадку важливо забезпечити, щоб анкети було зручно заповнювати і щоб респонденти могли знайти місце для цього без труднощів.

- інтерв'ю: якщо опитування передбачає інтерв'ю, місце його проведення повинно бути комфортним і не відволікати респондента. Це може бути спеціально організована кімната для інтерв'ю, онлайн-засідання через відеоконференції, або навіть телефонне інтерв'ю.

Технічне забезпечення є ключовим аспектом для проведення ефективного опитування, особливо якщо воно здійснюється в онлайн-форматі. Якість технічного забезпечення впливає на доступність, зручність і швидкість проведення опитування:

- інтернет-платформа: для онлайн-опитувань потрібно вибрати надійну і зручну платформу для збору даних, яка підтримує інтеграцію з іншими системами (наприклад, для автоматизованого збору та обробки відповідей). Важливо, щоб платформа була стабільною і підтримувала всі необхідні функції, такі як аналітика, нагадування респондентам і можливість збереження результатів в зручному форматі.

- безпека даних: особливо важливо врахувати безпеку даних, зберігання особистої інформації і забезпечення анонімності респондентів. У разі онлайн-опитувань платформи повинні відповідати вимогам захисту даних, що гарантує конфіденційність отриманих відповідей.

- технічна підтримка: для онлайн-опитувань повинна бути передбачена технічна підтримка для респондентів, якщо у них виникнуть проблеми з доступом до анкети або заповненням. Це може бути служба підтримки або онлайн-чат.

- устаткування для інтерв'ю: для інтерв'ю можуть знадобитися додаткові технічні ресурси, такі як записи на відео, мікрофони, камери та відповідне програмне забезпечення для проведення онлайн-інтерв'ю.

Не менш важливим аспектом є організація комунікації з респондентами до і після опитування. Важливо інформувати респондентів про мету та значення опитування, терміни його проведення, а також інструкції щодо заповнення анкети. Це може бути зроблено через електронну пошту, мобільні повідомлення або соціальні мережі. Залучення респондентів та нагадування про терміни заповнення анкети допомагає збільшити кількість відповідей і забезпечити репрезентативність результатів.

Підготовка до організації збору даних має бути ретельною та продуманою на всіх етапах, щоб забезпечити високоякісне і ефективне проведення опитування стейкхолдерів.

Залучення стейкхолдерів до участі в опитуванні є одним із ключових етапів у процесі збору даних. Від того, як організувати цей етап, залежить якість та ефективність результатів дослідження. Щоб залучити стейкхолдерів, важливо не тільки правильно комунікувати з ними, але й створити умови, які будуть заохочувати їх до участі в опитуванні.

Необхідно чітко визначити, кого саме потрібно залучити до опитування. Це можуть бути різні групи стейкхолдерів, такі як здобувачі освіти, викладачі, роботодавці, адміністрація закладу освіти, батьки учнів та інші. Кожна з цих груп має свій унікальний погляд на освітній процес, тому важливо, щоб опитування включало представників усіх важливих сторін. Визначивши ці групи, можна переходити до планування залучення.

Одним із основних кроків є інформування стейкхолдерів про важливість їхньої участі. Респонденти повинні чітко розуміти, чому їхня думка важлива, як вона буде використана і який вплив має на результат. Це дозволяє мотивувати людей брати участь у дослідженні. Наприклад, можна пояснити, що отримані результати допоможуть покращити якість навчання, змінити навчальні програми або покращити умови навчання.

Для підвищення рівня залучення важливо зробити процес участі максимально зручним і доступним. Якщо опитування проводиться онлайн, слід вибрати платформу, яка легко доступна для всіх учасників, і забезпечити

інструкції для тих, хто може не мати досвіду роботи з такою платформою. Якщо анкета буде паперовою, її необхідно розповсюдити серед стейкхолдерів в зручний для них спосіб і забезпечити можливість зручного збору заповнених анкет.

Окрім цього, можна стимулювати участь стейкхолдерів різними методами. Наприклад, пропонувати символічні винагороди, такі як сертифікати, бонуси, знижки або навіть можливість брати участь у розіграші призів серед учасників опитування. Це може бути додатковим мотиватором для людей, які вагаються чи брати участь у дослідженні.

Ще одним важливим аспектом є створення довіри до процесу. Стейкхолдери повинні бути впевнені, що їхні відповіді будуть конфіденційними і використовуватимуться лише для визначених цілей. Надання гарантій конфіденційності і анонімності допоможе заохотити більше людей поділитися своїми думками без страху або невпевненості.

Не менш важливим є своєчасне нагадування про необхідність заповнення анкети або участі в опитуванні. Це може бути реалізовано через електронні листи, повідомлення в соціальних мережах чи навіть телефонні дзвінки. Регулярні нагадування збільшують ймовірність того, що респонденти не забудуть про опитування та активно візьмуть участь.

У результаті, залучення стейкхолдерів до участі в опитуванні – це процес, що потребує стратегічного підходу, чіткої комунікації, зручних інструментів та індивідуальних заохочень. Важливо забезпечити, щоб усі зацікавлені сторони розуміли, як їхня участь допоможе покращити освітній процес, і створити умови для їхнього комфортного та безперешкодного залучення.

Проведення опитувань, обробка отриманих даних та забезпечення конфіденційності та етики збору інформації – це важливі етапи в процесі дослідження, які забезпечують достовірність результатів і довіру респондентів. Кожен з цих етапів потребує ретельного підходу, адже від того, як буде організовано опитування та обробка інформації, залежить якість і

об'єктивність результатів дослідження.

Проведення опитувань має бути організовано таким чином, щоб респонденти відчували себе комфортно та не обмеженими в часі чи зручності участі. Якщо опитування проводиться онлайн, важливо забезпечити зручний доступ до анкети, а також чітко пояснити, як заповнювати форму та в який спосіб надавати відповіді. Якщо ж опитування проходить в офлайн-форматі (наприклад, через паперові анкети або інтерв'ю), слід переконатися, що респонденти мають достатньо часу для обмірковування своїх відповідей. У процесі проведення опитувань необхідно чітко дотримуватись визначених термінів збору даних і підтримувати контакти з респондентами для забезпечення високої участі в опитуванні.

Обробка отриманих даних є не менш важливою частиною. Після збору інформації необхідно провести ретельну перевірку на наявність неповних або неправильно заповнених анкет, а також усунути можливі помилки або неточності. Всі відповіді, що можуть бути не зовсім зрозумілими або суперечливими, повинні бути переглянуті для коригування або уточнення. Статистичний аналіз отриманих даних дозволяє оцінити загальні тренди та виявити ключові проблеми, що вказують на сильні і слабкі сторони досліджуваного аспекту. Наприклад, можна проаналізувати відповіді за шкалою оцінки, виявити середні значення, порівняти групи респондентів між собою і визначити закономірності.

Важливим етапом є забезпечення конфіденційності отриманих даних. Усі опитування, особливо якщо вони включають персональні або чутливі питання, повинні проводитись з дотриманням принципів конфіденційності. Респонденти повинні бути впевнені, що їхні відповіді не будуть використані проти них або розголошені без їхнього відома. Для цього важливо чітко повідомити про політику конфіденційності, вказавши, що отримані дані будуть використовуватися тільки для наукових або статистичних цілей. Це може включати анонімність відповіді, використання кодування для ідентифікації респондентів замість імен або забезпечення безпеки інформації

за допомогою захищених платформ для збору даних.

Забезпечення етики збору інформації є також критичним аспектом у проведенні опитувань. Потрібно дотримуватись високих стандартів етики, щоб респонденти не відчували тиску або маніпуляцій під час заповнення анкет. Пояснення мети опитування та надання чітких інструкцій є важливою частиною етичного процесу. Респонденти повинні мати змогу вільно вибирати, чи брати участь у опитуванні, без будь-яких обмежень або побоювань щодо наслідків для них. Усі питання повинні бути коректними і не дискримінувати респондентів за жодними ознаками. Потрібно також надавати можливість респондентам припинити участь в опитуванні в будь-який час без негативних наслідків.

Загалом, проведення опитувань, обробка отриманих даних і забезпечення конфіденційності та етики збору інформації є невід'ємною частиною будь-якого дослідження. Від правильного і відповідального підходу на кожному з цих етапів залежить успішність дослідження, а також довіра респондентів та результативність отриманих даних.

3.3. Аналіз результатів опитувань

Аналіз результатів опитувань – це важливий етап, що дозволяє перетворити зібрані дані в корисну інформацію для прийняття рішень. Одним із основних етапів цього процесу є обробка кількісних та якісних даних, кожен з яких має свої особливості і вимагає різних підходів до аналізу.

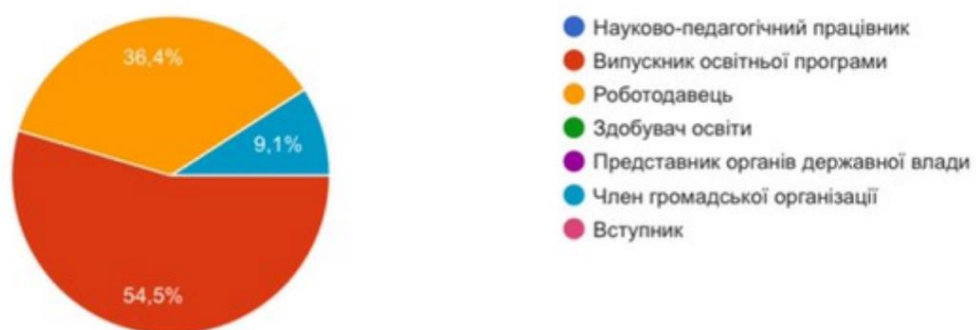

Рис.3.1. Відповіді на запитання щодо якісного складу вибірки стейкхолдерів

Обробка кількісних даних включає в себе статистичний аналіз відповідей, де зібрані дані можна перетворити в числові показники. Наприклад, якщо опитування містить запитання, де респонденти оцінюють певні аспекти (якості освіти, роботи викладачів, умов навчання) за шкалою від 1 до 5, ці відповіді є кількісними даними. Для їх аналізу застосовуються різні статистичні методи, такі як обчислення середнього значення, медіани, моди, а також стандартного відхилення, яке дає уявлення про рівень варіативності відповідей. Такий аналіз дозволяє визначити загальні тренди і тенденції, а також виявити проблемні чи сильні сторони освітнього процесу, які потребують уваги.

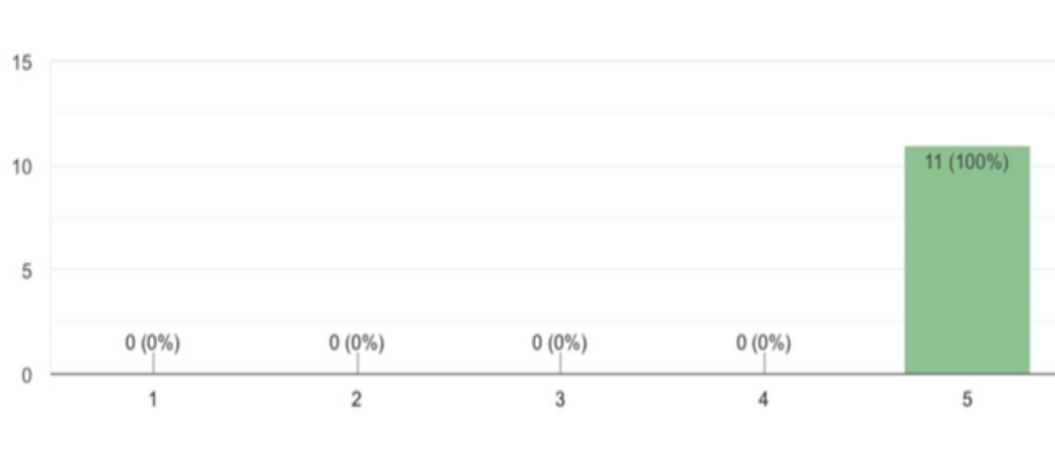

Рис.3.2. Відповіді на запитання щодо актуальності освітньої програми у світлі сучасних вимог ринку праці

Для того, щоб аналіз був ефективним, важливо враховувати кілька моментів. По-перше, потрібно правильно кодувати дані, щоб переконатися в їхній відповідності заданим категоріям чи шкалам. По-друге, при аналізі слід звернути увагу на різницю між групами респондентів (наприклад, між здобувачами освіти різних курсів, між викладачами та адміністрацією), оскільки це може дати корисну інформацію для виявлення розбіжностей у їхніх оцінках.

Обробка якісних даних вимагає іншого підходу. Якісні дані – це відповіді на відкриті питання, де респонденти можуть висловлювати свої думки, пропозиції або зауваження. Оскільки ці відповіді не є

структурованими, їх необхідно систематизувати та класифікувати. Це можна зробити шляхом тематичного кодування: всі відповіді поділяються на категорії або теми, що допомагає виявити основні проблеми, ідеї або тренди, які згадуються найбільше. Наприклад, якщо респонденти зазначають, що найгірше працюють комп'ютери на заняттях, ця тема буде віднесена до категорії "технічні проблеми". Якщо хтось висловлює бажання мати більше практичних занять, це потрапить до категорії "практичні навички".

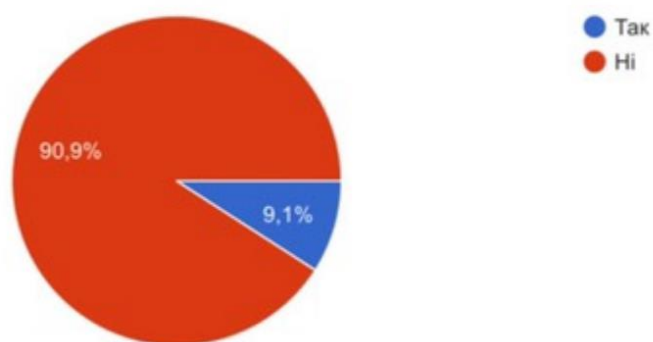

Рис.3.3. Відповіді на запитання щодо потреби вносити зміни до освітньої програми

Для ефективного аналізу якісних даних важливо забезпечити їхню узгодженість і класифікацію. Після цього можна виявити найбільш повторювані відповіді і сформулювати загальні висновки на основі зібраних коментарів. Оскільки ці дані зазвичай більш детальні та індивідуальні, вони дозволяють отримати глибше розуміння відгуків респондентів, ніж просто кількісні оцінки.

В цілому, обробка кількісних і якісних даних є взаємодоповнюючими процесами. Кількісні дані дозволяють отримати загальну картину, а якісні – зрозуміти нюанси та причини, що стоять за певними оцінками або ставленнями респондентів. Разом вони дають комплексне розуміння результатів опитування і дозволяють розробити конкретні рекомендації для покращення ситуації, засновані як на статистичних показниках, так і на думках та пропозиціях самих учасників опитування.

Ідентифікація основних проблем та переваг, виявлених в опитуваннях,

є важливою частиною процесу аналізу результатів, оскільки дозволяє зрозуміти сильні та слабкі сторони досліджуваного об'єкта чи процесу. Цей етап дозволяє не тільки оцінити загальний стан, але й виявити конкретні аспекти, що потребують покращення, а також ті, які працюють добре і мають позитивний вплив на учасників.

Основні проблеми, виявлені в опитуванні, зазвичай стають очевидними завдяки кількісному аналізу відповідей. Наприклад, якщо в результатах опитування багато респондентів зазначають низький рівень задоволеності певними аспектами навчального процесу, такими як доступність навчальних матеріалів, якість технічного забезпечення чи взаємодія з викладачами, це може свідчити про існування проблем у цих сферах. За допомогою статистичних методів можна виділити ті питання, які отримали найбільшу кількість негативних оцінок, і визначити, які саме аспекти потребують негайного удосконалення.

12. Надайте свій коментар або побажання щодо підготовки майбутніх фахівців за даною освітньо-професійною програмою *

4 відповіді

Наші побажання були враховані при затвердженні ОП

Зберегти спеціальність як затребувану суспільством

більше практичної підготовки

проводити лабораторні заняття в закладах, де навчаються діти з МП (якщо буде зелена карантинна зона)

Рис.3.4. Ілюстрація якісних відповідей щодо побажань стейкхолдерів (які виявили бажання їх написати)

Також, важливо звертати увагу на якісні відповіді респондентів. Відкриті запитання можуть дати додаткову інформацію, пояснюючи причини низьких оцінок. Наприклад, якщо багато респондентів зазначають, що недостатньо часу для практичних занять або що навчальні матеріали застарілі, це допомагає зрозуміти конкретні аспекти, на яких потрібно

зосередити увагу. Якісні відповіді можуть також вказати на інші проблеми, які не були враховані в стандартних запитаннях анкети, але є важливими для респондентів.

Ідентифікація переваг є не менш важливою, оскільки дозволяє визначити ті сфери, в яких система працює добре, і на яких можна зосередити увагу для подальшого розвитку. Наприклад, якщо більшість респондентів відзначають високу якість викладання або задоволеність навчальним процесом, це є позитивним сигналом, що ці аспекти потребують збереження і підтримки. Виявлені переваги можуть стосуватися як загальних аспектів освітнього процесу, так і конкретних заходів, таких як успішно проведені тренінги, курси чи практики, які допомогли здобувачам освіти набути корисних знань або навичок.

Ідентифікація основних проблем та переваг допомагає сформулювати рекомендації для подальшого розвитку. Вона дозволяє чітко визначити, на чому треба зосередити зусилля для покращення якості освіти чи обслуговування, а також зрозуміти, що вже працює ефективно і повинно залишатися незмінним. Крім того, цей етап дозволяє виявити неочевидні фактори, які можуть впливати на результати, і зрозуміти потреби стейкхолдерів, які не були повністю враховані до цього часу.

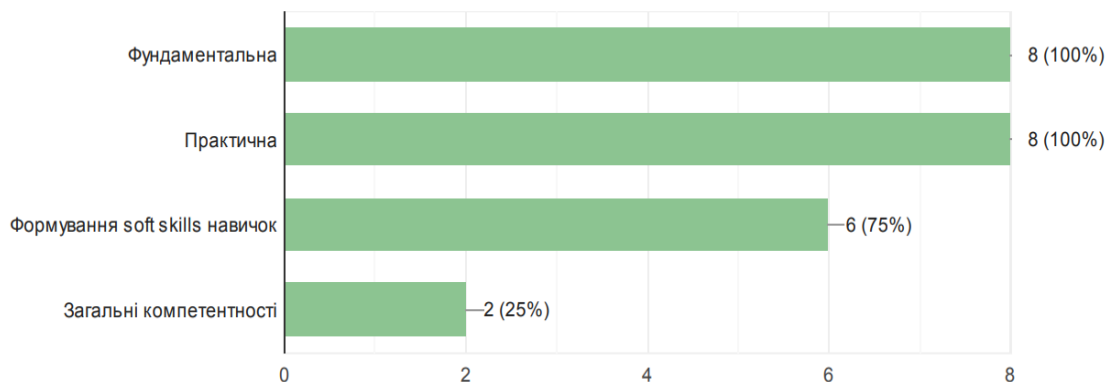

Рис.3.5. Ілюстрація відповідей щодо думок стейкхолдерів з приводу різних складових освітньої програми та їх важливості в підготовці фахівців

Оцінка задоволення стейкхолдерів поточним станом освітнього

процесу є важливою частиною будь-якого дослідження, що спрямоване на покращення якості освіти. Цей етап дозволяє отримати відгуки від основних учасників освітнього процесу – здобувачів освіти, викладачів, роботодавців та адміністрації – щодо того, наскільки вони задоволені існуючими умовами навчання, методами викладання, навчальними програмами та організацією процесу в цілому.

Оцінка задоволення здійснюється через анкетування або інтерв'ю, під час яких респонденти надають свої оцінки різним аспектам освітнього процесу. Це може включати питання про зручність розкладу, якість навчальних матеріалів, доступність технічних засобів, рівень взаємодії з викладачами, організацію практичних занять, а також ставлення адміністрації до здобувачів освіти. Кількісні запитання дозволяють отримати числові дані (наприклад, за шкалою від 1 до 5), які потім можна використовувати для статистичного аналізу. Це дає можливість виявити загальний рівень задоволення та порівняти оцінки серед різних груп респондентів.

Але не менш важливими є відкриті запитання, які дозволяють респондентам висловити свої думки більш детально. Через такі відповіді можна дізнатися, що саме їм не вистачає в навчальному процесі або що потребує покращення. Наприклад, якщо багато респондентів вказують на недостатній рівень практичної підготовки або проблеми з доступом до сучасних технологій, це стане сигналом для подальших дій.

Оцінка задоволення також дає змогу виявити аспекти, які респонденти оцінюють позитивно. Наприклад, може з'ясуватися, що викладачі добре взаємодіють зі здобувачами освіти або що навчальна програма відповідає вимогам ринку праці. Такі позитивні відгуки є важливими для підтримки та розвитку існуючих методів і практик.

Ця оцінка має велике значення для подальшого удосконалення освітнього процесу. Вона дає змогу адекватно реагувати на потреби стейкхолдерів, коригувати навчальні програми, вдосконалювати методи

навчання та підвищувати рівень взаємодії між різними учасниками освітнього процесу. Кожна з отриманих відповідей – це можливість для прийняття більш обґрунтованих рішень, які сприятимуть підвищенню якості освіти і задоволеності всіх учасників процесу.

Заклад фахової передвищої освіти може використовувати отримані дані опитування стейкхолдерів для вдосконалення організації навчального процесу шляхом аналізу отриманих відгуків, виявлення основних проблем та переваг, а також на основі цього розроблення конкретних змін і покращень:

1) для коригування навчальних програм і курсів. Якщо опитування показало, що здобувачі освіти або роботодавці незадоволені актуальністю або змістом навчальних програм, заклад може ініціювати перегляд та оновлення цих програм. Наприклад, якщо виявиться, що певні курси не відповідають вимогам ринку праці, можна додати нові дисципліни або модулі, що сприяють кращій підготовці до професійної діяльності. Врахування відгуків щодо того, чи є програми занадто теоретичними або недостатньо практичними, дозволяє зробити навчання більш орієнтованим на реальні потреби;

2) для покращення методів викладання та використання технологій. Якщо здобувачам освіти чи викладачам не вистачає сучасних методів навчання або технічних засобів, ці зауваження можна використати для вдосконалення методичної бази та навчального процесу. Це може включати впровадження інтерактивних методів викладання, використання мультимедійних матеріалів, симуляцій або онлайн-платформ для навчання. Також, якщо респонденти відзначають недостатність практичних занять, можна збільшити їх кількість або покращити доступ до лабораторій, майстерень, тощо;

3) для покращення взаємодії з роботодавцями та випускниками. Якщо опитування показало, що роботодавці незадоволені рівнем підготовки випускників в певних сферах, заклад може посилити співпрацю з підприємствами. Це може бути організація додаткових практик, стажувань,

спільних проектів, які допоможуть здобувачам освіти отримати реальний досвід роботи в професійній сфері. Також можна створити платформу для більш тісної взаємодії з випускниками, які можуть надати зворотний зв'язок про актуальність навчання;

4) для оптимізації організації навчального процесу та умов для здобувачів освіти. За допомогою відгуків здобувачів освіти про умови навчання, можна вдосконалити інфраструктуру закладу. Наприклад, якщо здобувачі освіти зазначають проблеми з доступом до навчальних матеріалів або зручністю розкладу, можна оптимізувати розклад занять, покращити доступність бібліотечних ресурсів чи онлайн-матеріалів. Якщо є проблеми з інтернет-з'єднанням або технічним забезпеченням, потрібно звернути увагу на оновлення обладнання або модернізацію мережі;

5) для вдосконалення процесів управління. Важливо враховувати й відгуки щодо адміністративних процесів, таких як реєстрація на курси, видача дипломів, взаємодія з адміністрацією. Якщо виявляться проблеми в цих аспектах, варто розробити стратегії для спрощення цих процедур, наприклад, впровадження онлайн-системи реєстрації або покращення комунікації між здобувачами освіти та адміністрацією;

6) для підвищення рівня мотивації та залученості здобувачів освіти. Якщо опитування вказує на низьку мотивацію здобувачів освіти, це може бути сигналом для покращення методів навчання, створення програм мотивації або проведення різноманітних заходів, які сприяють більшій залученості здобувачів освіти у навчальний процес.

3.4. Рекомендації щодо покращення освітнього процесу на основі результатів опитувань

Для адміністрації закладу освіти важливо регулярно оцінювати та вдосконалювати умови навчання, щоб забезпечити високий рівень задоволення як здобувачів освіти, так і інших стейкхолдерів, таких як викладачі, роботодавці, батьки. Покращення цих умов не лише сприяє підвищенню якості викладання, але й створює більш ефективне навчальне середовище, яке відповідає сучасним вимогам та потребам ринку праці.

По-перше, адміністрація повинна звернути увагу на інфраструктуру закладу. Якщо здобувачі освіти або викладачі відзначають проблеми з доступом до навчальних матеріалів чи технічного забезпечення, важливо розглянути можливість оновлення комп'ютерного обладнання, забезпечення стабільного доступу до Інтернету та покращення освітніх платформ. В умовах сучасної освіти технічна база є однією з основних складових ефективного навчання, тому інвестиції в технології можуть значно підвищити якість навчального процесу.

Також важливо враховувати відгуки стейкхолдерів щодо організації навчального процесу. Якщо здобувачі освіти скаржаться на занадто великий обсяг теоретичного матеріалу без достатньої практики, адміністрація може впровадити більше практичних занять, семінарів, майстер-класів або проектної роботи. Це дозволить здобувачам освіти краще засвоювати матеріал і набувати практичних навичок, що є важливим аспектом їхньої професійної підготовки.

Покращення умов для викладачів також є важливим напрямком для адміністрації. Якщо викладачі відчувають дефіцит часу на підготовку, недостатність ресурсів або відсутність можливостей для професійного розвитку, заклад може організувати курси підвищення кваліфікації, семінари або тренінги для педагогів. Це не тільки підвищить їхній рівень компетентності, але й дозволить зберігати мотивацію та зацікавленість у навчальному процесі. Сприятлива атмосфера для викладачів є важливою для

підтримки високого рівня викладання.

Щодо здобувачів освіти, важливо створювати умови, які сприятимуть їхній мотивації до навчання. Адміністрація може впровадити систему стимулів для активних здобувачів освіти, таких як нагороди за високі академічні досягнення, участь у наукових проектах або громадській діяльності. Крім того, важливо регулярно збирати зворотний зв'язок від здобувачів освіти щодо навчальних курсів і враховувати їхні побажання при коригуванні програм та методів викладання.

Задоволення потреб роботодавців є ще одним важливим завданням для адміністрації. Для цього можна організовувати зустрічі з представниками бізнесу для обговорення вимог до випускників, а також спільно з ними розробляти курси та програми, які відповідають реальним потребам ринку праці. Важливо також створювати можливості для здобувачів освіти пройти практику на підприємствах, що дозволить їм набувати реального досвіду та збільшить шанси на працевлаштування після закінчення навчання.

Не менш важливою є робота з батьками здобувачів освіти. Адміністрація повинна регулярно інформувати їх про успіхи і досягнення їхніх дітей, а також залучати до освітнього процесу через батьківські збори або інші форми комунікації. Це дозволить створити більш прозору систему взаємодії і забезпечить підтримку з боку родини, що є важливим фактором для успішного навчання.

Опрацювання пропозицій для вдосконалення взаємодії між здобувачами освіти, викладачами та роботодавцями є важливим етапом у покращенні освітнього процесу. Ця взаємодія впливає на якість навчання та допомагає здобувачам освіти успішно інтегруватися на ринок праці. Всі учасники цього процесу – здобувачі освіти, викладачі та роботодавці – повинні працювати разом, щоб забезпечити найбільш ефективний результат для кожного.

Однією з основних пропозицій є розширення можливостей для практичної підготовки здобувачів освіти. Здобувачі освіти часто мають

теоретичні знання, але не завжди мають достатньо практичного досвіду, що є важливим для їх подальшого працевлаштування. Важливо, щоб викладачі разом з роботодавцями створювали програми, які включають стажування, практики, а також спільні проекти, де здобувачі освіти можуть застосувати набуті знання на реальних завданнях. Це не лише покращує їхні навички, але й дає можливість роботодавцям оцінити потенційних працівників у реальних умовах роботи.

Ще одним важливим аспектом є організація регулярних зустрічей між викладачами та представниками компаній для обговорення актуальних проблем ринку праці та вимог, що ставляться до молодих фахівців. Це дозволить викладачам коригувати навчальні програми, адаптуючи їх до змін на ринку праці, а роботодавці зможуть дати зворотний зв'язок щодо того, які навички і знання є найбільш затребуваними. Така співпраця допоможе створити більш актуальні і ефективні навчальні курси, які сприятимуть кращій підготовці здобувачів освіти.

Для поліпшення взаємодії між цими групами також важливо впровадити спільні платформи для комунікації. Це можуть бути онлайн-ресурси, де здобувачі освіти можуть знаходити інформацію про вакансії, проходити онлайн-курси, отримувати поради від роботодавців чи навіть відгуки на свої резюме. Водночас, такі платформи можуть служити місцем для обміну думками між викладачами та роботодавцями, де можна обговорювати нові тенденції, вимоги до кандидатів та інші актуальні питання.

Збільшення кількості спільних заходів, таких як кар'єрні ярмарки, семінари, майстер-класи та конференції, також є важливим кроком у зміцненні цієї взаємодії. На таких заходах здобувачі освіти можуть безпосередньо поспілкуватися з роботодавцями, дізнатися більше про вимоги до професії та можливості для розвитку, а роботодавці можуть знайти молодих спеціалістів, які відповідають їхнім вимогам. Викладачі можуть використовувати такі заходи для того, щоб підтримати цей процес і

допомогти здобувачам освіти налаштуватися на співпрацю з потенційними роботодавцями.

Ще однією корисною практикою є залучення роботодавців до процесу викладання. Це може бути як часткова участь у курсах через спеціалізовані лекції, так і залучення представників компаній до проведення практичних занять або тренінгів. Це не лише забезпечує здобувачів освіти реальними знаннями про ринок праці, а й допомагає викладачам краще орієнтуватися в тому, які навички і знання є найбільш актуальними для здобувачів освіти.

Визначення заходів для подальшого залучення стейкхолдерів до оцінки якості освіти є важливим кроком у процесі вдосконалення освітнього процесу. Стейкхолдерами в освіті є не тільки здобувачі освіти, а й викладачі, роботодавці, батьки та інші учасники, які мають прямий або непрямий вплив на якість навчання. Чим більше стейкхолдерів активно бере участь у процесі оцінки, тим більш об'єктивною та всебічною буде картинка того, як організовано навчання в закладі.

Одним із основних заходів є регулярне проведення опитувань серед усіх стейкхолдерів, адже це дозволяє зібрати різні думки про стан і розвиток освітнього процесу. Важливо, щоб ці опитування були доступними і зручними для заповнення, а питання були чіткими та актуальними. Необхідно враховувати, що потреби і погляди різних груп стейкхолдерів можуть відрізнятися, тому кожному групі респондентів потрібно залучати до оцінки відповідно до їхнього досвіду і ролі в освітньому процесі.

Одним із важливих кроків для подальшого залучення стейкхолдерів є забезпечення прозорості в процесі оцінки. Респонденти повинні розуміти, як саме будуть використані їхні відгуки і як ці відгуки допоможуть покращити якість освіти. Відкрите пояснення мети опитувань та використання зібраних даних підвищує довіру до процесу оцінки і мотивує стейкхолдерів брати активну участь. Крім того, необхідно надавати зворотний зв'язок після проведення опитувань, щоб учасники бачили, як їхні відгуки були враховані в подальших змінах.

Важливим є також проведення фокус-груп або зустрічей із стейкхолдерами, де можна більш детально обговорити питання, що виникають під час опитувань, і отримати більш глибокий зворотний зв'язок. Фокус-групи можуть бути корисні для отримання якісної інформації, яка не завжди відображається у стандартних анкетах. Це дозволяє краще зрозуміти проблеми та потреби різних груп учасників освітнього процесу.

Також доцільно використовувати платформи для електронного збору зворотного зв'язку, де стейкхолдери можуть не лише оцінювати якість навчання, але й пропонувати свої ідеї для покращення. Оскільки технології швидко розвиваються, такі платформи можуть бути дуже ефективними у залученні ширшого кола учасників, особливо серед молодших поколінь, які звикли до цифрових технологій.

Ще одним важливим заходом є співпраця з роботодавцями, які можуть дати реальний зворотний зв'язок щодо кваліфікації випускників. Вони можуть брати участь у формуванні навчальних програм, оцінюючи, які знання і навички є найбільш затребуваними на ринку праці. Також роботодавці можуть організовувати стажування для здобувачів освіти, що дозволить оцінити їхні практичні навички та адаптацію до професійних вимог.

Залучення батьків до оцінки якості освіти також є важливим аспектом, оскільки вони мають безпосередній інтерес у тому, щоб їхні діти отримували якісну освіту. Організація регулярних зустрічей з батьками, роз'яснення їм важливості участі в оцінці освітнього процесу і можливість надавати зворотний зв'язок можуть значно підвищити їхню зацікавленість.

Усі ці заходи допомагають створити активну і взаємодіючих спільноту, яка буде зацікавлена в постійному покращенні якості освіти.

Залучення стейкхолдерів до процесу змін в освіті на основі результатів опитувань є важливим кроком на шляху до покращення якості навчального процесу. Стейкхолдерами в освітньому процесі є не лише здобувачі освіти, але й викладачі, роботодавці, батьки та інші учасники, чия думка може

суттєво вплинути на розвиток освітньої установи. Включення всіх цих груп у процес змін дозволяє не тільки краще розуміти потреби кожної зі сторін, але й створювати більш адаптоване, гнучке і ефективне навчальне середовище.

Коли опитування проводиться серед стейкхолдерів, отримані результати стають основою для подальших змін у навчальному процесі. Після аналізу даних важливо не просто їх узагальнити, а й використовувати їх для конкретних дій, які допоможуть покращити освіту. Наприклад, якщо більшість здобувачів освіти відзначає, що навчальні матеріали застаріли, а викладачі зазначають, що їм не вистачає нових методів навчання, можна на основі цього розробити оновлені курси або інвестувати в нові технології для навчання.

Залучення стейкхолдерів до процесу змін включає в себе не лише виявлення проблем, а й формування спільних рішень для їх усунення. Це можна зробити через організацію зустрічей або обговорень, де представники всіх зацікавлених груп можуть висловити свої пропозиції та ідеї щодо змін. Наприклад, роботодавці можуть поділитися своїм досвідом і висловити свої очікування від майбутніх фахівців, що дозволить навчальним закладам коригувати свої програми відповідно до вимог ринку праці.

Викладачі також можуть активно брати участь у визначенні напрямів змін. Вони, як безпосередні учасники навчального процесу, можуть дати цінні поради щодо того, що працює, а що ні, а також запропонувати методи покращення організації навчання. Важливо, щоб адміністрація закладу вислуховувала не лише думки здобувачів освіти, а й досвід викладачів, оскільки їхні пропозиції щодо методик, програм або організаційних моментів можуть бути ключовими для подальшого розвитку.

Не менш важливе залучення батьків здобувачів освіти до цього процесу, оскільки вони мають прямий інтерес у тому, щоб їхні діти отримували якісну освіту, яка підготує їх до успішного майбутнього. Батьки можуть дати корисні відгуки про те, чи відповідає навчання реальним потребам здобувачів освіти, а також допомогти визначити, які аспекти

навчального процесу є найбільш важливими для здобувачів освіти і їх родин.

Залучення всіх цих стейкхолдерів допомагає створити об'єктивну картину того, де є проблеми, і виявити можливості для вдосконалення. Важливо, щоб усі вони не тільки брали участь в опитуваннях, а й мали реальний вплив на процеси змін. Після збору відгуків потрібно чітко і прозоро повідомити всім учасникам, як будуть використані ці дані, а також які конкретні зміни будуть впроваджені. Це дозволяє створити атмосферу довіри і взаєморозуміння між адміністрацією закладу, здобувачами освіти, викладачами і роботодавцями, а також підвищує мотивацію до подальшої участі в процесах змін.

Висновки до розділу 3

Планування опитування включає в себе визначення чіткої мети, завдань, критеріїв оцінки, вибір інструментів для збору даних і врахування всіх необхідних ресурсів. Це дозволяє організувати ефективне опитування, яке дасть корисні результати для подальшого вдосконалення освітнього процесу.

Ефективне використання результатів опитувань стейкхолдерів допомагає не лише виявити проблеми, але й розробити конкретні заходи для покращення освітнього процесу. Це сприяє підвищенню якості освіти, збільшенню задоволеності здобувачів освіти та роботодавців, а також створенню більш ефективного навчального середовища, яке відповідає вимогам сучасного ринку праці.

Рекомендації для адміністрації закладу освіти мають на меті створення сприятливого навчального середовища, яке відповідає вимогам часу та потребам усіх стейкхолдерів. Врахування відгуків здобувачів освіти, викладачів, роботодавців та інших учасників освітнього процесу дозволяє не тільки підвищити якість навчання, але й зміцнити репутацію закладу, підвищити конкурентоспроможність випускників на ринку праці та сприяти сталому розвитку навчальної установи.

В результаті, вдосконалення взаємодії між здобувачами освіти, викладачами та роботодавцями має значний вплив на якість освіти. Така співпраця дозволяє краще підготувати здобувачів освіти до реальних умов праці, адаптувати навчальні програми до сучасних вимог і забезпечити випускникам більш високі шанси на успішне працевлаштування.

Залучення стейкхолдерів до процесу змін, на основі результатів опитувань, створює можливості для розвитку освіти в тісній співпраці з усіма учасниками. Це дозволяє не лише швидше реагувати на зміни в суспільстві та на ринку праці, а й забезпечити високу якість навчання, що відповідає вимогам сучасного світу.

ВИСНОВКИ

Вивчення літературних джерел з точки зору сутнісного розуміння основних понять нашого дослідження виявило, що трактування якості передвищої освіти є різноманітним і спрямованим на задоволення потреб споживачів освітніх послуг та вимог роботодавців до забезпечення необхідного рівня професійної компетентності спеціалістів у певній предметній галузі. Забезпечення якості довузівської професійної освіти регулюється моніторингом на основі вивчення відповідності освітньої діяльності професійних закладів освіти вимогам діючих стандартів.

Проаналізовано сучасний рівень розвитку системи моніторингу якості передвищої освіти та визначено шляхи вдосконалення системи фахової освіти з урахуванням національних та світових стандартів. Досліджено, що розрізняють зовнішній і внутрішній моніторинг якості освіти, який включає моніторинг навчання як на рівні навчального закладу, так і на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях. Охарактеризовано функціональні можливості проведення моніторингових досліджень та визначено, що вони визначаються такими функціями: активізуючою, аналітичною, діагностичною, інформаційною, якісною, коригуючою, моделюючою, прогностичною, технологічною, управлінською, формуючою та інтегративною, сукупність яких забезпечується ефективний моніторинг якості передвищої освіти за визначеними принципами та рівнями.

Розглянуто етапи моніторингових процесів у коледжах та встановлено, що їх послідовність забезпечує результативність моніторингу відповідно до попередньої підготовки та планування моніторингового дослідження, розробки інструментальних матеріалів моніторингу та власне процесу моніторингу якості освіти. та аналіз досягнутих результатів.

Розглянуто особливості системи зовнішнього забезпечення якості передвищої освіти та встановлено, що вона передбачає створення умов внутрішнього моніторингу якості освіти в навчальному закладі; Розробка сучасної моделі зовнішнього забезпечення якості фахової освіти в закладі

передвищої освіти; Виокремлення критеріїв моніторингу якості передвищої професійної освіти; доступне покриття; Регулярність перевірок.

Розглянуто перспективні напрями управління якістю професійної освіти та визначено, що управлінська діяльність має бути спрямована на регулярний контроль якості профільного навчання, використання різноманітних освітніх ресурсів у навчальному процесі та взаємодії навчального закладу та майбутнього роботодавця, планування ефективних шляхів розвитку. Якість професійної дошкільної освіти, підвищення кваліфікації педагогів тощо.

Ефективне використання результатів опитувань стейкхолдерів допомагає не лише виявити проблеми, але й розробити конкретні заходи для покращення освітнього процесу. Це сприяє підвищенню якості освіти, збільшенню задоволеності здобувачів освіти та роботодавців, а також створенню більш ефективного навчального середовища, яке відповідає вимогам сучасного ринку праці.

Залучення стейкхолдерів до процесу змін, на основі результатів опитувань, створює можливості для розвитку освіти в тісній співпраці з усіма учасниками. Це дозволяє не лише швидше реагувати на зміни в суспільстві та на ринку праці, а й забезпечити високу якість навчання, що відповідає вимогам сучасного світу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азізова К. (2016) Етапи моніторингу якості освіти у вищому навчальному закладі. Доступно за посиланням: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/7557/1/Azizova.pdf>.
2. Актуальність співпраці стейкхолдерів із закладами вищої освіти. (2022). *Логос наука* . Доступно за посиланням: <https://archive.logos-science.com/index.php/conference-proceedings/article/view/285>
3. Аналіз результатів опитування стейкхолдерів. (2023). Київський професійний коледж інформаційних технологій. Доступно за посиланням: https://kpdi.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/analiz_opituvanya_steykholder.pdf
4. Андрощук, І. В., & Андрощук, І. п. (2020). Співпраця закладів вищої освіти зі стейкхолдерами як умови підвищення якості освіти. Педагогічна освіта: теорія і практика , 29, 93–103.
5. Бодненко Д.М., Жильцов О.Б., Лещинський О.Л., Мазур Н.П. (2014) Моніторинг навчальної діяльності: навчальний посібник. К : Київський заклад фахової передвищої освіти імені Бориса Грінченка. 276 с.
6. Булах І. Є. (2011) Моніторинг якості освіти.. 78 с. URL: http://www.irf.ua/files/ukr/programs_edu_ep_328_ua_meqfv.doc.
7. Вимірювання в освіті : підручник. за редакцією О. В. Авраменко. Кіровоград : Лисенко В. Ф., 2011. 360 с.
8. Герасименко, О. І. (2020). Співробітництво зі стейкхолдерами як передумова якості вищої освіти. Педагогічний вісник , 68, 24–30.
9. ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT). Системи управління якістю. Вимоги. Видання офіційне. URL: http://nmv.zsmu.edu.ua/upload/doc_nmv/sistema_zvo/dstu_iso_9001.pdf (дата звернення 19.11.2020).
10. Єльнікова Г.В., Рябова З.В. Моніторинг як ефективний засіб оцінювання якості загальної середньої освіти в навчальному закладі. URL: <http://tme.umo.edu.ua/docs/1/08egvonz.pdf> .
11. Закон України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року № 1556-

VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/paran65#n65> .

12. Закон України «Про освіту» від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> .

13. Зінченко В.О. (2013) Моніторинг якості навчального процесу у вищому навчальному закладі : монографія. Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 360 с.

14. Інформаційне і аналітичне забезпечення системи моніторинг. (2022) За ред.. А.О. Морозов, В.Л. Косолапов, В. Є. Колосов та ін.. Наук.-техн. інформація. № 3. С. 18-23.

15. Калініна О.Г. (2015) Система управління якістю освіти у вищих навчальних закладах США: дис. на здоб. наук. ступ. канд. пед. наук зі спеціальності 13.00.06 – теорія та методика управління освітою. Старобільськ,. 259 с.

16. Кондур О.С. (2019) Система професійної підготовки майбутніх фахівців із якості освіти у ЗВО: дис. на здоб. наук. ступ. док. пед. наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Київ,. 532 с.

17. Криштанович, С. (2023). Вплив стейкхолдерів на якісну підготовку фахівців у закладах вищої освіти. Соціально-економічні відносини в цифровому суспільстві , 2(48), 93–103.

18. Кулик О.Є. (2017)Управління якістю надання освітніх послуг загальноосвітніми навчальними закладами на основі інформаційних технологій: автор. дис. на здоб. наук. ступ. канд.. пед. наук зі спеціальності 13.00.06 – теорія і методика управління освітою. Київ,. 25 с.

19. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності» № 1/9-263 від 20.05.2020 р. URL: http://nmv.zsmu.edu.ua/upload/doc_nmv/sistema_zvo/lyst_mon_1_9-263.pdf

20. Лист Міністерства освіти та науки України «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах фахової передвищої освіти» № 1/9-565 від 24.10.2017 р. URL:

http://nmv.zsmu.edu.ua/upload/doc_nmv/sistema_zvo/lyst_mon.pdf.

21. Локшина О. (2015) Моніторинг якості освіти: досягнення та українські перспективи. Моніторингові дослідження як інформаційна база в системі управління якістю освіти. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Луцьк: Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти,. С.21-26.

22. Лукіна Т. О. (2018) Моніторинг в освіті. Енциклопедія освіти. К. : Юрінком Інтер, С. 519-521.

23. Ляшенко О. І Стратегія якості як основа освітньої політики країн світу. Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи : посібник. Київ : К.І.С., 2004. С. 9- 14.

24. Любима, А., Лупа, А., & Любарець, В. (2022, 19 серпня). *Актуальність співпраці стейкхолдерів з закладами вищої освіти | Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ»*. Collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ». <https://archive.logos-science.com/index.php/conference-proceedings/article/view/285>

25. Макаренко І.Є. (2012) Дидактичні умови моніторингу якості процесу навчання у старшій школі : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 – теорія навчання. К.,. 19 с

26. Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторинг. дослідж. : аналіт. звіт. Міжнарод. благод. фонду «Міжнарод. Фонд дослідж. освіт. політики» ; за заг. ред. Т.В.Фінікова, О.І.Шарова. К. : Таксон, 2014. 144с.

27. Освіта.ua. Офіційний сайт. URL: <https://osvita.ua/vnz/rating/51741/> (дата звернення 10.11.2020).

28. Пастухова Н.Л., Денисова Н.Ф., Решетникова І.В. (2020) Моніторинг якості освіти – необхідна умова ефективного управління загальноосвітнім навчальним закладом. Наукова скарбниця освіти Донеччини.. №2. С. 67-73.

29. Піскурська, Г . В. (2019). Стейкхолдерський підхід у забезпеченні

якості вищої освіти. Педагогіка і психологія професійної освіти , 1(24), 45–50.

30. Положення про опитування стейкхолдерів у Київському електротехнічному коледжі. (2020). Доступно за посиланням: <https://www.ketk.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Proekt-standartu-vo-opituvannya-ketk.pdf>

31. Приходько В.М. (2021) Парадигми моніторингу якості освіти і педагогічного процесу: (У запитаннях і відповідях). Науково-методичний посібник. Запоріжжя,. 215 с.

32. Про затвердження Порядку проведення моніторингу та оцінки якості освіти : Постанова від 14 грудня 2011 р. № 1283. Київ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1283-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення 16.12. 2020).

33. Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти : Наказ МОН України від 16 січня 2020 р. № 54. Київ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0154-20#n14> (дата звернення 17.12. 2020).

34. Про затвердження Програми дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України на 2004-2005 роки : Наказ № 49 від 23 січня 2004 року Міністерства освіти і науки України. URL: 228 http://www.mon.gov.ua/images/laws/MON_49_new.doc (дата звернення 12.11. 2020).

35. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : Указ Президента України, Стратегія від 25.06.2013 № 344/2013. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> (дата звернення 06.11. 2020).

36. Про створення Єдиної державної електронної бази з питань освіти : Постанова № 752 від 13 липня 2011 Київ. 2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-2011-%D0%BF#Text> (дата звернення 12.12. 2020).

37. Проценко І. І., Гудименко К.М. (2015) Моніторинг як інструмент визначення якості освіти. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні

технології, , № 4 (48). URL:
<https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/1573/1/Monitorynh%20yak%20instrument%20.pdf> t (дата звернення 10.12. 2020)

38. Сергієнко В. П., Кухар Л. О. (2012) Освітні вимірювання в інформаційному суспільстві. Підготовка фахівців з освітніх вимірювань в Україні : навчально-методичний комплекс. Ніжин : Лисенко М. М.,. Частина 1. С. 32- 36.

39. Система якості вищих навчальних закладів: теорія і практика. (2016) За ред. О.І. Волков, Л. М. Віткін, Г. І. Хімічева та ін. К. : Вид-во „Наукова думка”, 301 с.

40. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі фахової передвищої освіти (ESG). 2015. URL: http://nmv.zsmu.edu.ua/upload/doc_nmv/sistema_zvo/standarti_rekomendatsyi_schodo_zy_v_vropejs_komu_prostor_vischoyi_osviti__esg.pdf (дата звернення 17.11.2020).

41. Сухарніков Ю. (2018) Концептуальні підстави розробки і впровадження національної рамки (академічних) кваліфікацій України. Вища шк. № 3. С. 16 – 38.

42. Сучасний словник іншомовних слів: Близько 20 тис. слів і словосполучень / Уклали: О.І. Скопенко, Т.В. Цимбалюк. К.: Довіра, 2006. 789 с.

43. Чорна О.В. (2017) Моніторинг якості фахової передвищої освіти: міжнародний досвід. Збірник наукових праць Кам’янець-Подільського національного заклад фахової передвищої освіти у імені Івана Огієнка. Випуск 18. Кам’янецьПодільський,. С. 90-94.

44. Федорова, В. О., & Шуляк, М. Л. (2021). Опитування різних груп стейкхолдерів як засіб підвищення якості освіти за освітньою програмою. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології , 3(1), 45–50.

Додаток А

Приклад анкети для опитування стейкхолдерів освітньої програми

1. До якої категорії стейкхолдерів Ви себе відносите?

- Науково-педагогічний працівник
- Випускник освітньої програми
- Роботодавець
- Здобувач освіти
- Представник органів державної влади
- Член громадської організації
- Вступник
- Інше

2. Зазначте назву освітньо-професійної програми

Ваша відповідь

3. Зазначте освітній ступінь, для якого розроблена освітньо-професійна програма:

- Бакалавр
- Магістр
- Доктор PhD

4. Дайте оцінку актуальності освітньо-професійної програми у світлі вимог сучасного ринку праці (за 5-бальною шкалою, в якій 5 балів означає найвищий рівень актуальності):

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

5. Оцініть рівень логічної узгодженості освітньо-професійної програми з майбутньою професійною діяльністю здобувачів вищої освіти (за 5-бальною шкалою, в якій 5 балів означає найвищий рівень узгодженості):

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

6. Оцініть рівень відповідності цілей і програмних результатів навчання тенденціям розвитку, визначених освітньо-професійною програмою,

ринку праці та вказаної спеціальності (за 5-бальною шкалою, в якій 5 балів означає найвищий рівень відповідності):

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

7. Чи сприяють визначені програмні результати навчання меті освітньо-професійної програми та цілям навчання?

- Так
- Ні
- Частково

8. Чи рекомендуєте Ви внести зміни і доповнення у перелік обов'язкових та вибіткових компонентів освітньо-професійної програми?

- Так
- Ні

9. Якщо на попереднє запитання Ви відповіли ствердно, то які зміни Ви пропонуєте внести у перелік обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми:

Ваша відповідь

10. Якщо на попереднє запитання Ви відповіли ствердно, то які зміни Ви пропонуєте внести у перелік вибіткових компонентів освітньо-професійної програми:

Ваша відповідь

11. Дайте оцінку якості підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою (за 5-бальною шкалою, в якій 5 балів означає найвищий рівень якості):

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

12. Надайте свій коментар або побажання щодо підготовки майбутніх фахівців за даною освітньо-професійною програмою

Ваша відповідь

13. Вкажіть, будь ласка, назву Вашої установи/організації

Ваша відповідь

14. Для зворотного зв'язку вкажіть, будь ласка, Ваші контактні дані

Ваша відповідь

15. Завантажте текст Вашої рецензії (за бажанням) для офіційного включення Вас до складу стейкхолдерів освітньо-професійної програми

Додаток Б

Анкета для опитування роботодавців щодо якості освітньо-професійної програми

1. Зазначте організацію, в якій Ви працюєте:

Ваша відповідь

2. Зазначте назву освітньо-професійної програми:

Ваша відповідь

3. Чи мали Ви можливість взяти участь в оцінці якості освітньо-професійної програми?

Так

Ні

4. Якщо на попереднє запитання Ви відповіли ствердно, то які зауваження Ви висловлювали щодо якості освітньо-професійної програми:

Ваша відповідь

5. Якщо на попереднє запитання Ви відповіли ствердно, то чи були враховані Ваші пропозиції щодо вдосконалення освітньо-професійної програми?

Так

Ні

Частково

6. Дайте оцінку актуальності освітньо-професійної програми у світлі вимог сучасного ринку праці? (за 5-бальною шкалою, в якій 5 балів означає найвищий рівень актуальності):

1

2

3

4

5

7. Дайте оцінку рівня узгодженості освітньо-професійної програми із майбутньою професійною діяльністю здобувачів вищої освіти (за 5-бальною шкалою, в якій 5 балів означає найвищий рівень узгодженості):

1

2

3

4

5

8. Дайте оцінку рівня відповідності цілей і програмних результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою, тенденціям розвитку ринку праці та вказаної спеціальності (за 5-бальною шкалою, в якій 5 балів означає найвищий рівень відповідності):

1

2

3

4

5

9. Які зміни Ви пропонуєте внести у перелік обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми:

Ваша відповідь

10. Які зміни Ви пропонуєте внести у перелік вибіркових компонентів освітньо-професійної програми:

Ваша відповідь

11. Дайте оцінку якості підготовки професіоналів за освітньо-професійною програмою (за 5-бальною шкалою, в якій 5 балів означає найвищий рівень якості)?

1

2

3

4

5

12. Надайте свій коментар або побажання щодо вдосконалення освітньо-професійної програми:

Ваша відповідь

13. Для зворотного зв'язку вкажіть, будь ласка, Ваші контактні дані (за бажанням)

Ваша відповідь

14. Завантажте текст Вашої рецензії (за бажанням) для офіційного включення Вас до складу стейкхолдерів освітньо-професійної програми

Додаток В.

Анкета для опитування випускників щодо підвищення якості освітньої програми

1. Ваші думки стосовно професії, яку Ви здобули в закладі фахової передвищої освіти . (можна обрати декілька варіантів відповідей)

- Вона відповідає власним нахилам, здібностям, можливостям
- Вважаю, що вона має престижний характер
- Завдяки здобутій професії маю високу зарплату
- Впевненість в працевлаштуванні.
- Мені байдуже, яка в мене професія, головне – влаштуватися на роботу
- Вибір професії залежав від думки батьків
- Вибір професії був випадковим
- Інше

2. Чим був обумовлений Ваш вибір ЗВО?

- Надання якісних освітніх послуг
- Престижність закладу вищої освіти
- Порівняно невисока вартість навчання
- Відсутність інших варіантів.
- Інше

3. Ви здобули професію, яка Вам подобається та досить добре оволоділи знаннями, уміннями та навичками. Які ваші наступні дії?

- Маю наміри здобути ще одну спеціальність в закладі фахової передвищої освіти
- Маю намір продовжити навчання за кордоном
- Я вже працюю за фахом
- Сподіваюсь влаштуватись за фахом
- Після здобуття професії маю надію працювати за кордоном
- Намагатимусь влаштуватись на будь-яку роботу
- Інше

4. Чи працюєте Ви за спеціальністю? Якщо ні, то з якої причини?

Так

Ні

Інше:

5. Що насамперед, спонукало Вас вибрати місце роботи після закінчення навчання?

- Відповідність роботи отриманій фаховій підготовці
- Можливості реалізації отриманих знань, умінь та навичок
- Сподівання виїхати за кордон для будь-якого працевлаштування

- Здобуття високого соціального статусу
- Висока заробітна плата
- Можливість здійснення кар'єри
- Можливість самоствердження
- Необхідність забезпечення нормального життєвого рівня
- Вважаю, що головне, щоб була будь-яка робота
- Інше:

6. Оцініть, будь ласка, рівень отриманих Вами знань у ЗВО:

зовсім не задоволений (а)

1

2

3

4

5

повністю задоволений (а)

7. Чи застосовували викладачі під час навчання сучасні педагогічні методи (майстер-клас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри та ін.)?

Так

Ні

Інше:

8. Як Ви вважаєте, виходячи з власного досвіду /або досвіду Ваших знайомих, наскільки навчання в РДГУ сприяє вдалому працевлаштуванню?

- Суттєво сприяє, оскільки роботодавці надають перевагу випускникам цього ЗВО

- Не впливає, бо роботодавці звертають увагу на рівень фахових знань, а не на диплом ЗВО

- Взагалі не допомагає у працевлаштуванні.

9. Чи задоволені Ви рівнем отриманим освітніх послуг за освітньо-професійною програмою?

Так

Ні

Інше:

10. Чи була забезпечена Вам можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності у теоретичному навчанні?

Так

Ні

Інше:

11. Чи була забезпечена Вам можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності під час проходження практик?

Так

Ні

Інше:

12. Які навчальні дисципліни освітньо-професійної програми Вам не знадобилися?

Ваша відповідь

13. Чи достатній, на Вашу думку, зміст (набір дисциплін) освітньої програми (ОП) для успішної роботи за фахом?

Так

Ні

Інше:

14. Чи дотримувалась, на вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?

Так

Ні

Інше:

15. Чи зустрічалося дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?

Так

Ні

Інше:

16. Якщо на попереднє запитання Ви відповіли ствердно, то наведіть приклади

Ваша відповідь

17. Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?

Так

Ні

Інше:

18. Чи усі дисципліни, які Ви вивчили, необхідні для Вашої професійної діяльності?

Так

Ні

Інше:

19. Якими дисциплінами, на Вашу думку, слід доповнити загальний блок?

Ваша відповідь

20. Якими дисциплінами, на Вашу думку, слід доповнити професійний блок?

Ваша відповідь

21. Назвіть основні труднощі, з якими Ви зустрілися, навчаючись за освітньо- професійною програмою?

Ваша відповідь

A rectangular text input field with a light gray border. On the right side, there are three small square buttons stacked vertically, each containing a small upward-pointing triangle. On the bottom left, there is a small square button with a left-pointing triangle, and on the bottom right, there is a small square button with a right-pointing triangle.

22. Ваші побажання та пропозиції щодо підвищення якості освіти в нашому закладі фахової передвищої освіти

Ваша відповідь

A rectangular text input field with a light gray border. On the right side, there are three small square buttons stacked vertically, each containing a small upward-pointing triangle. On the bottom left, there is a small square button with a left-pointing triangle, and on the bottom right, there is a small square button with a right-pointing triangle.

23. За якою освітньо-професійною програмою Ви навчались? (Назва ОПП та роки навчання)

A small, empty rectangular text input field with a light gray border.

Ваша відповідь

24. Прізвище, ім'я, по батькові, контактний телефон (за бажанням)

Ваша відповідь

A rectangular text input field with a light gray border. On the right side, there are three small square buttons stacked vertically, each containing a small upward-pointing triangle. On the bottom left, there is a small square button with a left-pointing triangle, and on the bottom right, there is a small square button with a right-pointing triangle.